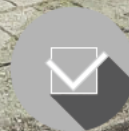

Ecologische quickscan Clusters

- 103.000
 - 106.002
 - 108.012
 - 108.015
 - 108.020
- te Vaassen

Het Laar 30d

6733BZ Wekerom

0318 655 626

ecologie@deslijpkruik.nl

www.deslijpkruik.nl

Colofon

Titel	Ecologische quickscan Clusters 103.000, 106.002, 108.012, 108.015 & 108.020 te Vaassen
Betreft	Ecologische quickscan i.h.k.v. verduurzaming en onderhoud
Locatie	Cluster 103.000 Jasmijnstraat 37 t/m 45, 49 t/m 55, 59t/m 67, 77 t/m 89, 95 t/m 105 (oneven) te Vaassen Cluster 106.002 Koekoeksweg 7 t/m 11 (oneven), Marijkeweg 39 t/m 75 (oneven), 106 t/m 110 (even) te Vaassen Cluster 108.012 Marijkeweg 88 t/m 94 en 98 t/m 104 (even) te Vaassen Cluster 108.015 Marijkeweg 80 t/m 86 te Vaassen Cluster 108.020 Krugerstraat 9 t/m 15 & 9A t/m 15A (oneven) te Vaassen
Auteur	██████████@deslijpkruik.nl
Opdrachtgever	Woonstichting Triada
Datum	03-07-2023
Status	Versie 1
Projectcode	23TRA02 - Vaassen

Aansprakelijkheid

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving (Wet natuurbescherming). Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Garanties over aan-/afwezigheid van planten en dieren zijn niet te geven. Daarvoor is de aard en de opzet van een quickscan niet toereikend. Daarbij is het een eenmalige momentopname en houdt het geen rekening met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderingen in terreingebruik en -beheer. Ook dient er rekening te worden gehouden met veranderingen in wet- en regelgeving. De geldigheidsduur van de rapportage bedraagt voor de zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar. De Slijpkruik Ecologie BV is niet aansprakelijk voor beslissingen die de opdrachtgever neemt naar aanleiding van het door De Slijpkruik Ecologie BV uitgevoerde onderzoek. Daarnaast is De Slijpkruik Ecologie BV niet aansprakelijk voor gevolgschade, of voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van uitgevoerde onderzoeken door De Slijpkruik Ecologie BV.

© De Slijpkruik Ecologie B.V. (2023)

Niets uit dit rapport mag openbaar worden gemaakt of gepubliceerd door middel van; druk, fotokopie of anderszins, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van De Slijpkruik Ecologie B.V. of de opdrachtgever.

Wijze van citeren: ██████████ 2023. *Ecologische quickscan Clusters 103.000, 106.002, 108.012, 108.015 & 108.020 te Vaassen*, De Slijpkruik Ecologie BV.

Omslagfoto: Impressie van het plangebied. Bronvermelding; foto's zijn door de auteur gemaakt tenzij anders aangegeven.

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doel	
1.2	Beschrijving locatie en ingreep	
1.3	Opzet onderzoek	
1.4	Kwaliteitsborging	
2	Soortenbescherming Cluster 103.000	12
2.1	Vogels	
2.2	Vleermuizen	
2.3	Overige zoogdieren	
2.4	Amfibieën	
2.5	Reptielen en vissen	
2.6	Ongewervelden	
2.7	Vaatplanten	
2.8	Algemeen	
2.9	Samenvatting bevindingen cluster 103.000	
3	Soortenbescherming Clusters 106.002, 108.012 & 108.015	18
3.1	Vogels	
3.2	Vleermuizen	
3.3	Overige zoogdieren	
3.4	Amfibieën	
3.5	Reptielen en vissen	
3.6	Ongewervelden	
3.7	Vaatplanten	
3.8	Algemeen	
3.9	Samenvatting bevindingen clusters 106.002, 108.012 & 108.015	
4	Soortenbescherming Cluster 108.020	24
4.1	Vogels	
4.2	Vleermuizen	
4.3	Overige zoogdieren	
4.4	Amfibieën	
4.5	Reptielen en vissen	
4.6	Ongewervelden	
4.7	Vaatplanten	
4.8	Algemeen	
4.9	Samenvatting bevindingen cluster 108.020	

5	Gebiedsbescherming en houtopstanden	30
5.1	GNN, GO en andere provinciaal beschermde natuurgebieden	
5.2	Natura 2000	
6	Conclusies en aanbevelingen	32
6.1	Overzicht van de bevindingen	
6.2	Conclusies en aanbevelingen	
	Bijlagen	35
	Bijlage 1 Samenvatting wettelijk kader	

1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt uitgewerkt wat de aanleiding en het doel van het uitgevoerde onderzoek is. Ook wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de beoogde ingreep. Daarnaast komt ook de methode van het onderzoek aan bod.

1.1 Aanleiding en doel

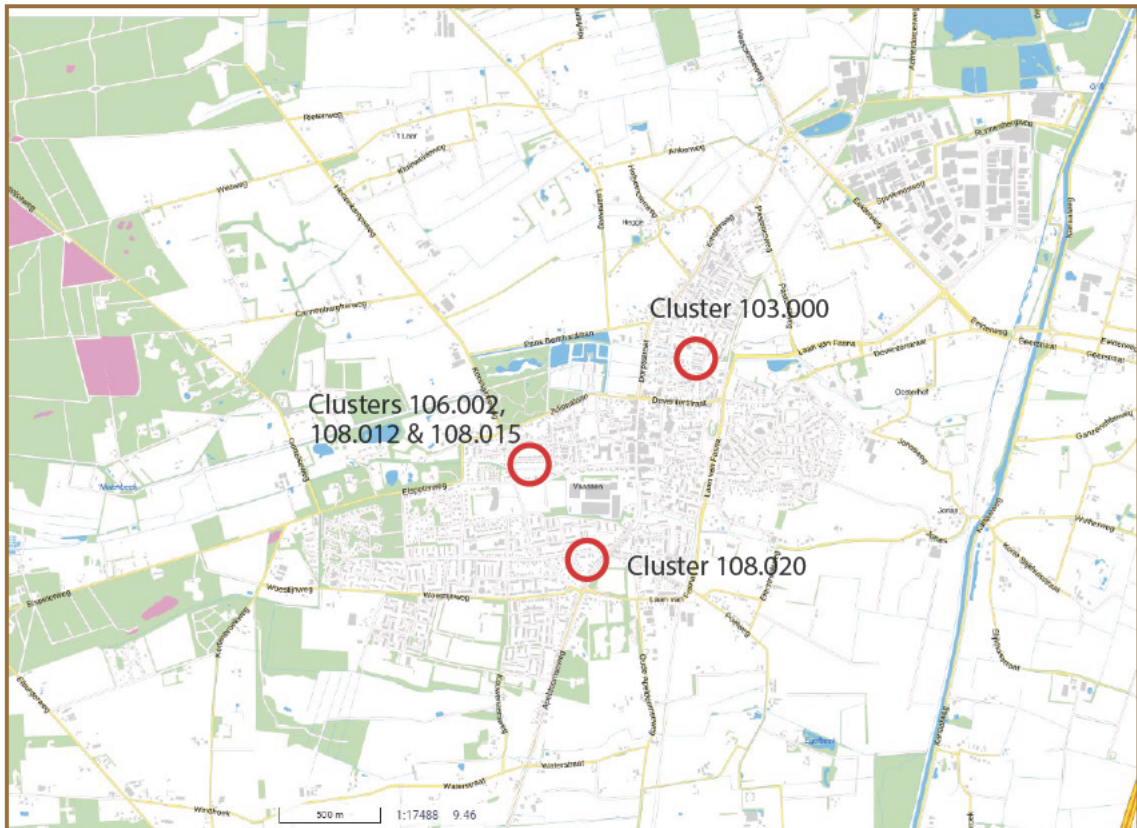
In opdracht van Woonstichting Triada voerde adviesbureau De Slijpkruik Ecologie B.V. ecologische quickscans uit voor de locaties Cluster 103.000, 106.002, 108.012, 108.015 en 108.020 te Vaassen. Het betreffen clusters met huizen(blokken) of appartementen in de bebouwde kom van Vaassen, gemeente Epe in de provincie Gelderland. Woonstichting Triada heeft vanuit de overheid opdracht gekregen om het woningbestand de komende jaren te verduurzamen. Daarom wil Woonstichting Triada de mogelijkheden bepalen wat betreft het verduurzamen van deze woningen. In het kader van mogelijk verduurzamingsmaatregelen zoals het isoleren van daken (vanuit zowel de binnenkant als mogelijk de buitenkant) is toetsing aan de Wet natuurbescherming, onderdeel 'soortenbescherming' noodzakelijk omdat effecten op beschermde soorten niet op voorhand zijn uitgesloten. Voor het onderzoek voldoet in eerste instantie een 'quickscan': een kort onderzoek op basis van een beknopt bronnenonderzoek en een veldbezoek, waarbij een deskundige inschatting wordt gemaakt van de mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Ook wordt het effect van de ingreep op nabijgelegen Natura 2000-gebieden of provinciaal beschermde natuurgebieden zoals Gelders Natuurnetwerk (GNN) beoordeeld. De quickscan betreft een momentopname, er kan dus geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur. Denk hierbij bijvoorbeeld aan migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek. De quickscan kan leiden tot uitvoeriger onderzoek of een advies voor mitigerende/compenserende maatregelen. De geldigheidsduur van resultaten bedraagt voor zwaarder beschermde soorten maximaal drie jaar.

1.2 Beschrijving locatie en ingreep

Woonstichting Triada heeft haar woningbezet onderverdeeld in zogeheten clusters. Cluster 103.000 betreft 26 woningen aan de Jasmijnstraat in de wijk Heggerenk, in het noorden van Vaassen. Clusters 106.002, 108.012 en 108.015 liggen allen tegen elkaar aan in het zuid(west)elijke deel van de bebouwde kom en cluster 108.020 betreft een appartementengebouw in het zuiden van Vaassen. Hieronder volgt per cluster een situatiebeschrijving.

Cluster	Aantal woningen	Straat + huisnummer	Ingreep
103.000	26	Jasmijnstraat 37 t/m 45, 49 t/m 55, 59 t/m 67, 77 t/m 89, 95 t/m 105 (oneven) te Vaassen	Verduurzaming
106.002	25	Koekoeksweg 7 t/m 11 (oneven), Marijkeweg 39 t/m 75 (oneven), 106 t/m 110 (even) te Vaassen	Verduurzaming
108.012	7	Marijkeweg 88 t/m 94 en 98 t/m 104 (even) te Vaassen	Verduurzaming
108.015	4	Marijkeweg 80 t/m 86 (even) te Vaassen	Verduurzaming
108.020	8 app.	Krugerstraat 9 t/m 15, 9A t/m 15A (oneven) te Vaassen	Verduurzaming

Afbeelding 1.1: Kaart met globale ligging clusters 103.000, 106.002, 108.012, 108.015 en 108.020 in Vaassen, gemeente Epe. Bron ondergrond: PDOK.

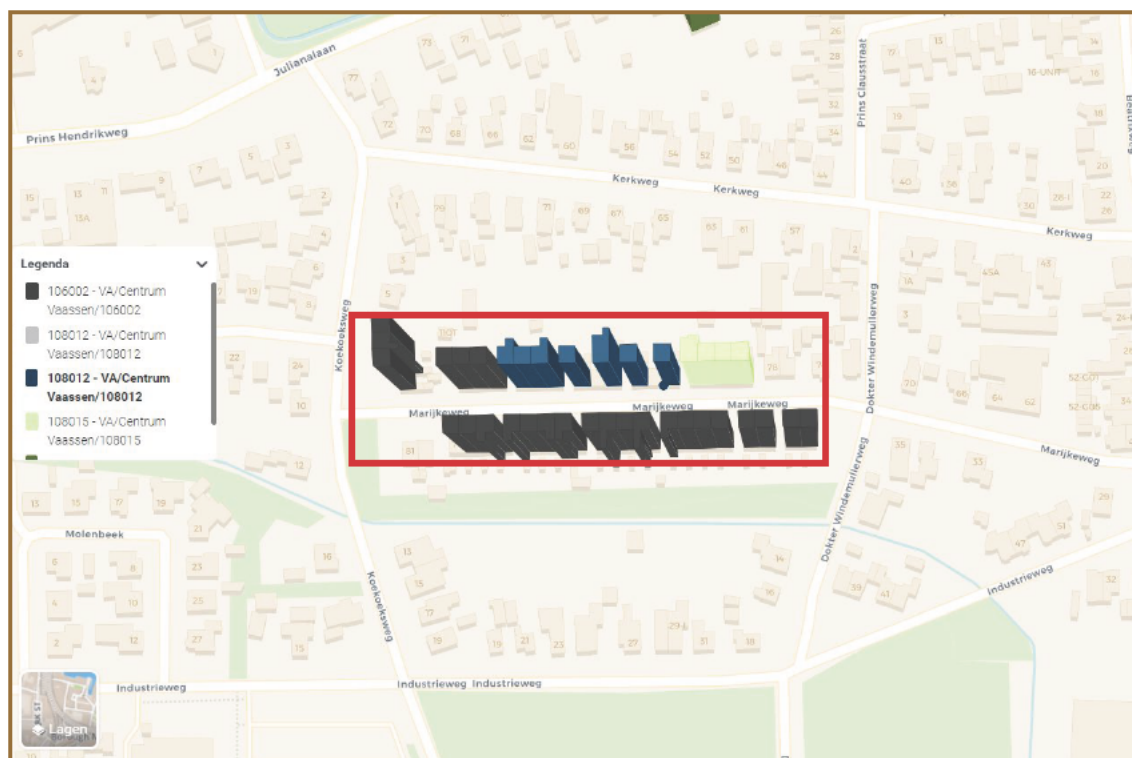
Afbeelding 1.2: Kaart met ligging cluster 103.000 (donkerblauwe woningen, rood omkaderd). Bron: Luxs.

Beschrijving cluster 103.000

Cluster 103.000 bestaat uit 26 woningen verdeeld over 8 woonblokken. Ze hebben een pannendak met betonnen dakpannen en houten overstek aan de kopse kanten. De bakstenen gevels hebben een (voor zover bekend ongeïsoleerde) luchtsponw. De voortuinen zijn relatief smal met veelal lage sierplanten en -struiken. Aan de kopse kanten zijn groenvakken aanwezig met op een aantal plekken lagere struiken en op andere plekken struiken en boompjes die tot de bovenste verdieping reiken. De achtertuinen zijn veelal verhard en hebben schuurtjes met overkapping die als carport dienst doet. De woningen zijn halverwege de jaren '70 gebouwd, net als een groot deel van de wijk Heggerenk in het noorden van Vaassen. De wijk heeft een relatief groen karakter, bovendien stromen er twee beken vanaf de Veluwe door de wijk waarvan de ene beek direct ten zuiden van het cluster en de andere beek midden door het cluster stroomt.

Afbeelding 1.3: Foto's van cluster 103.000 aan de Jasmijnstraat in Vaassen. De woningen zijn in potentie geschikt voor vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen.

Afbeelding 1.4: Kaart met woningen Woonstichting Triada clusters 106.002, 108.012 en 108.015 (zie legenda). Bron: Luxs.

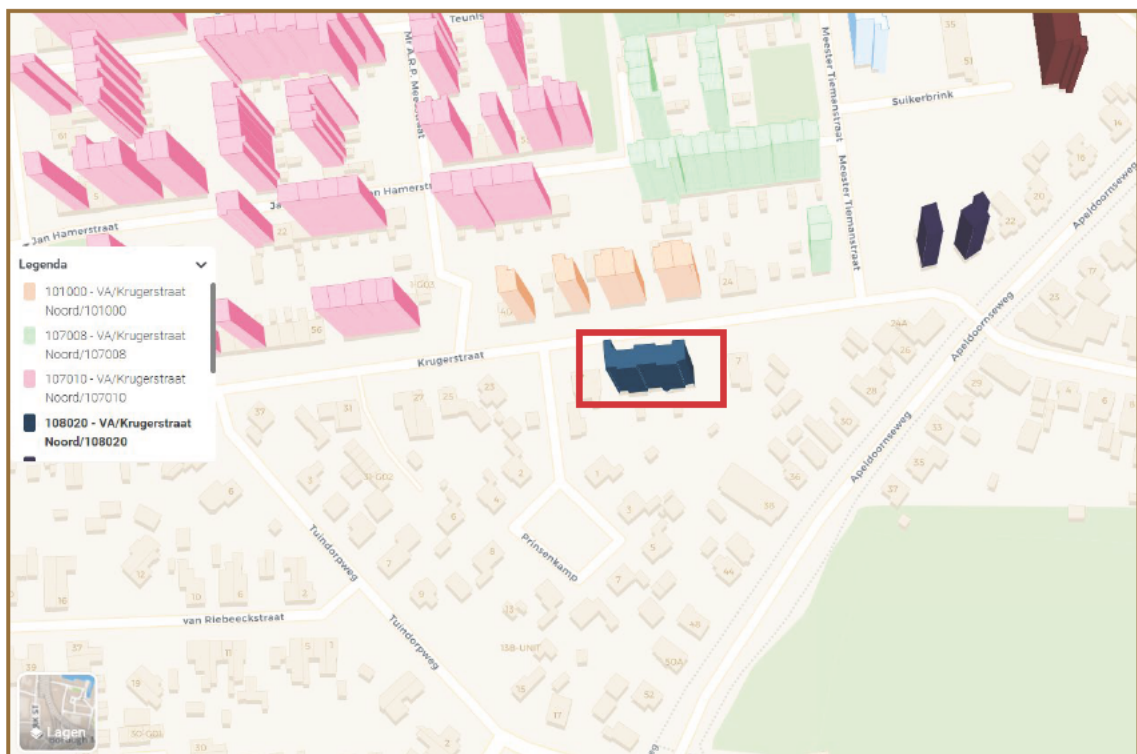
Beschrijving clusters 106.002, 108.012 en 108.015

In het westen van Vaassen liggen deze drie clusters met respectievelijk 25, 7 en 4 woningen feitelijk in één straat. De woningen zijn eind jaren '50, begin jaren '60 gebouwd in een voor die tijd karakteristieke stijl. Het pannendak heeft aan de kapse kanten overhangende eindgevelpannen waardoor er ruimte is voor bijvoorbeeld gierzwaluwen en vleermuizen om de ruimte tussen pannen en dakbeschot of spouw te bereiken. Bij de voor- en achtergevels zijn vlak onder de dakrand bij iedere woning hoge ventilatieopeningen aanwezig die een verbinding vormen tussen de (ongeisoleerde) spouw en de buitenlucht. Stenen schoorstenen, die vaak bij dit type woning aanwezig zijn, ontbreken. In de achtertuinten staan stenen bergingen met pannendak. In de voor- en achtertuinten staan relatief weinig bomen en struiken. Wel is direct ten zuiden van de woningen een groenstrook met bomenrij aanwezig langs de Dorpsche Beek. De bebouwing in de omgeving bestaat verder overwegend uit vrijstaande woningen. In westelijke en noordelijke richting liggen bosrijke wijken met in het noorden op ongeveer 100 meter afstand het kasteelpark.

Afbeelding 1.5: Foto's van cluster 106.002, 108.012 en 108.015 te Vaassen. De woningen zijn geschikt voor vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen.

Afbeelding 1.6: Kaart met woningen Woonstichting Triada cluster 108.020 (rood omljnd, zie ook legenda). Bron: Luxs.

Beschrijving cluster 108.020

Dit cluster ligt vrij centraal in het dorp Vaassen. Het bestaat uit één appartementengebouw met 8 appartementen en is gebouwd in 1961. Het gebouw heeft 2 woonlagen. Het dak heeft een flauwe hellinghoek en is bedekt met metalen profielplaten. Ook de schoorstenen hebben een metalen bekleding. Het dak heeft rondom een overstek. De bakstenen gevels hebben een ongeïsoleerde luchtsponw met op meerdere plekken ventilatieopeningen. Rondom het gebouw staan meerdere bomen, aan de westkant staat een ongeveer 3 meter hoge beukenhaag aan de overkant van het voetpad richting de achtertuinen. Er staan geen struiken direct tegen het gebouw aan. Achter het gebouw zijn tuinen aanwezig met diverse ligusterstruiken en een aantal schuurtjes. De schuurtjes zijn geen onderdeel van het project.

Afbeelding 1.7: Foto's van cluster 108.020 aan de Krugerstraat in Vaassen. Het appartementengebouw is geschikt voor vleermuizen en huismussen.

Voorgenomen ingrepen

De woningen worden verduurzaamd. Het is op dit moment nog niet duidelijk welke werkzaamheden worden uitgevoerd. Bij de quickscan is daarom uitgegaan van een 'worstcasescenario'. Mogelijke werkzaamheden zijn onder andere:

- Na-isolatie van spouwmuren;
- Dakisolatie (van binnen of van buitenaf).
- Vervangen van kozijnen en deuren.
- Verwijderen asbesthoudende materialen.

De werkzaamheden worden naar verwachting in 2025 uitgevoerd. Tijdens de uitvoering van voorliggende quickscan was nog geen concrete planning bekend. Alle werkzaamheden vallen onder renovatie en verduurzaming van woningen ('ruimtelijke inrichting') en 'beheer en onderhoud' (BBO). Mogelijk kan gebruik worden gemaakt van de "Gedragscode soortenbescherming voor woningcorporaties". Dit hangt onder andere af van de soorten en type verblijfplaatsen die worden aangetroffen bij eventueel soortgericht onderzoek. Voorliggende quickscan wijst uit of vervolgonderzoek nodig is en zo ja welke soorten onderzocht moeten worden.

1.3 Opzet onderzoek

De ecologische quickscan bestaat uit een beknopt literatuuronderzoek (verspreidingsatlassen, Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), websites et cetera), veldbezoek en rapportage met bevindingen en advies.

Voor het bronnenonderzoek zijn de NDFF-waarnemingen binnen een straal van ongeveer 2

kilometer van het plangebied opgevraagd. Voor wat betreft vogels zijn alleen de vogels genoemd die een jaarrond beschermd nest hebben.

De locatie is op 24 maart 2023 bezocht door J. Mossink en D. van Laar, ecologen van adviesbureau De Slijpkruik Ecologie BV. Tijdens dit onderzoek is het terrein verkend op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Daarbij is in het bijzonder gelet op aanwezigheid van en geschiktheid voor verblijfplaatsen van vogels (met name huismus, gierzwaluw), gebouwbewonende vleermuizen en steenmarters. Het locatiebezoek is onder halfbewolkte omstandigheden uitgevoerd bij een temperatuur van 10 °C en zwakke wind, ZW 2 Bft.

1.4 Kwaliteitsborging

Door de inzet van deskundigen op gebied van ecologie en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethoden is de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. De Slijpkruik Ecologie B.V. is kandidaat van het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en hanteert haar richtlijnen, soortinventarisatieprotocollen en/of richtlijnen uit kennisdocumenten van BIJ12 tenzij anders vermeld. Op regelmatige basis vindt toetsing van de aanpak en uitwisseling van ervaringen plaats met gemeenten, provincies en collega-onderzoekers.

2 Soortenbescherming - Cluster 103.000

Dit hoofdstuk beschrijft per soortgroep de bevindingen voor de woningen behorend tot cluster 103.000 (26 woningen: Jasmijnstraat 37-45, 49-55, 59-67, 77-89 en 95-105 (oneven) te Vaassen)

2.1 Broedvogels

2.1.1 Vogels met jaarrond beschermde rust- en nestplaatsen categorie 1 t/m 4

2.1.1.1 Inventarisatie

Van een aantal vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd, dus ook buiten het broedseizoen. Het gaat bijvoorbeeld om soorten die niet zelf hun nest bouwen maar voor een belangrijk deel afhankelijk zijn van menselijke bebouwing. Daarnaast gaat het om soorten die jarenlang dezelfde locatie gebruiken of soorten waarvan het nest ook buiten de broedperiode in gebruik wordt genomen. Ook andere onderdelen van de leefomgeving die van belang zijn voor het functioneren van een jaarrond beschermde nestplaats zijn beschermd, zoals bijvoorbeeld schuil- en slaapplekken van huismussen.

In de omgeving van het plangebied zijn in de laatste vijf jaar waarnemingen bekend van vogels met jaarrond beschermde nesten. Deze soorten worden opgedeeld in categorieën waarbij de nestplaatsen (en bijbehorende functionele leefomgeving) van categorie 1-4-soorten onder alle omstandigheden beschermd zijn. In de omgeving van het plangebied zijn de volgende categorie 1-4 soorten waargenomen: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, wespandief en zwarte wouw.

Alle woningen zijn geschikt als nestplaats voor huismus en gierzwaluw. Geschikte nestlocaties zijn aanwezig onder dakpannen en achter regenpijpen. De schuurtjes zijn te laag en daardoor ongeschikt als nestplaats voor beide soorten. Uit eerdere in opdracht van Triada uitgevoerde inventarisaties uitgevoerd in andere nabijgelegen clusters is bekend dat in de omgeving relatief veel huismussen en gierzwaluwen nestelen. Aan de hand van de quickscan kan echter niet de aanwezigheid of afwezigheid van nestlocaties bepaald worden.

Voor overige soorten met jaarrond beschermde nestplaats (roofvogels, uilen, roek, grote gele kwikstaart) ontbreken geschikte broedplekken en/of geschikt leefgebied. Daarom zijn nesten van deze soorten uitgesloten.

2.1.1.2 Conclusie en advies

De woningen in het plangebied zijn geschikt als nestplaats voor huismus en gierzwaluw. De voorgenomen werkzaamheden leiden mogelijk tot verstoring of vernieling van nesten. Aanvullend onderzoek is nodig, tenzij overtreding van de Wnb voorkomen kan worden. Bijvoorbeeld doordat werkzaamheden aan de dakconstructie uitsluitend van binnenuit plaatsvinden en werkzaamheden aan de buitenkant van de gebouwen buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Als aanvullend onderzoek nodig is en er nesten worden aangetroffen dan is de hoeveelheid nesten bepalend of gebruik gemaakt kan worden van de gedragscode, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd bij de provincie Gelderland.

2.1.2 Vogels categorie 5 (nest jaarrond beschermd bij ecologisch zwaarwegende redenen)

2.1.2.1 Inventarisatie

Naast de soorten uit categorie 1 t/m 4, waarvan de nesten altijd jaarrond beschermd zijn, zijn er de categorie 5-soorten waarvan de nestplaatsen (en bijbehorende functionele leefomgeving) alleen onder bepaalde omstandigheden (bij zwaarwegende feiten en ecologische omstandigheden) beschermd zijn. Soorten uit categorie 5 die in Vaassen voorkomen en die in of rond gebouwen of in nestkasten kunnen nestelen zijn boerenzwaluw, bonte vliegenvanger, boomkruiper, huiszwaluw, koolmees, pimpelmees, spreeuw en zwarte roodstaart.

Tijdens het veldbezoek zijn in de omgeving van de woningen diverse soorten waargenomen waarvan nesten jaarrond beschermd zijn als er sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen. Waargenomen soorten zijn boomkruiper, ekster, koolmees, pimpelmees en spreeuw. Alle pannendaken zijn in potentie geschikt als nestplaats voor spreeuw. Verder kunnen soorten als koolmees en pimpelmees in nestkasten of in de bebouwing broeden. Voor alle te verwachten soorten uit categorie 5 geldt dat in de omgeving voldoende nestgelegenheid en foerageergebied aanwezig is. Nesten van categorie 5-soorten zijn daarom op de onderzochte locaties niet jaarrond beschermd.

2.1.2.2 Conclusie en advies

Binnen het plangebied kunnen mogelijk categorie 5-soorten nestelen zoals spreeuw, koolmees en pimpelmees. Aangezien het om een relatief klein aantal woningen gaat en er veel geschikte alternatieven in de omgeving zijn is er geen sprake van ecologisch zwaarwegende redenen en zijn de nesten niet jaarrond beschermd. Voor de categorie 5-soorten geldt wel dat de nesten beschermd zijn zolang deze in gebruik zijn. Hiervoor gelden dezelfde maatregelen als voor overige algemene broedvogels, zie paragraaf 2.1.3

2.1.3 Overige broedvogels

2.1.3.1 Inventarisatie

Tijdens het veldbezoek zijn in de omgeving soorten zoals merel, houtduif, roodborst, winterkoning en vink waargenomen. Algemene broedvogels kunnen nestelen in dichte struiken, klimop, bomen en andere structuren met voldoende beschutting in tuinen en plantsoenen rond de woningen.

Tijdens de uitvoering is verstoring of vernieling van bezette nesten niet op voorhand uitgesloten. Bezette nesten mogen nooit verstoord of vernield worden. Het is niet mogelijk om voor deze overtreding van de Wet natuurbescherming een ontheffing te krijgen. Alleen kortdurende verstoring die niet van invloed is op het broedsucces is toegestaan, maar dient alsnog zoveel mogelijk voorkomen te worden.

2.1.3.2 Conclusie en advies

Het plangebied is geschikt als broedlocatie voor algemene broedvogels. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd tijdens het broedseizoen kunnen eventueel aanwezige nesten in of rond de woningen beschadigd/vernietigd of verstoord worden. Dit is in strijd met de Wet natuurbescherming en moet voorkomen worden, het is niet mogelijk hiervoor ontheffing te krijgen. Negatieve effecten op broedvogels zijn te voorkomen door werkzaamheden aan de buitenkant van de gebouwen uit te voeren buiten het broedseizoen of door buiten het broedseizoen vogelwerende maatregelen te treffen (maar pas nadat vervolgonderzoek is uitgevoerd en een eventuele ontheffing is verkregen i.v.m. mogelijke aanwezigheid jaarrond beschermd rust-/nestplaatsen). Het broedseizoen is geen vastgestelde periode, uitsluitend van belang is aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten. In de periode oktober t/m februari is de kans op nesten het kleinst.

2.2 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn strikt beschermd vanuit de Europese Habitatrichtlijn. Geschikte verblijfplaatsen zijn vaak beperkt beschikbaar. Door sloop, renovatie en bomenkap zijn de laatste decennia veel potentiële verblijfplaatsen verdwenen. Niet alleen verblijfplaatsen, maar ook lineair doorlopende landschapselementen waarlangs vleermuizen zich verplaatsen tussen slaapplek en foerageergebied (zogenaamde vliegroutes) en belangrijk foerageergebied zijn beschermd. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en watervleermuis. Op basis van expert judgement kunnen ook gewone grootoorvleermuis, ruige en kleine dwergvleermuis in de omgeving voorkomen. Van andere soorten zijn geen waarnemingen bekend en is onwaarschijnlijk dat ze in Vaassen en omgeving worden aangetroffen.

2.2.1 Inventarisatie

Verblijfplaatsen

Een aantal in Nederland voorkomende vleermuissoorten wordt voornamelijk in gebouwen en holtes en scheuren in bomen aangetroffen. Een voorwaarde is dat er geschikte, toegankelijke ruimtes voor vleermuizen aanwezig zijn. Dat zijn vaak donkere, tochtvrije ruimte die toegankelijk zijn via een geschikte opening met vrije aanvliegroute.

Alle woningen beschikken voor zover bekend over een ongeïsoleerde luchtsponw. De woningen hebben open stootvoegen op voldoende hoogte voor vleermuizen, bijvoorbeeld boven de raamkozijnen van de woonkamers. Verder zijn er bij de kopgevels openingen tussen kantpannen en overstek. Via deze openingen kunnen vleermuizen de ruimte tussen pannen en dakbeschot bereiken en vermoedelijk ook de sponwruimte. Verder leert de ervaring dat ook rond kozijnen openingen aanwezig kunnen zijn die tijdens een visuele inspectie eenvoudig over het hoofd gezien worden. Gezien het type bebouwing en de mogelijkheden zijn de functies zomer-, kraam- en paarverblijf mogelijk. Een functie als (massa)winterverblijfplaats is uitgesloten omdat de bebouwing hiervoor te klein is, maar overwintering van individuen of kleine groepjes kan niet worden uitgesloten.

Aanvullend op bovenstaande mogelijkheden zijn aan de kopgevel van Jasmijnstraat 37 in februari 2023 vijf vleermuiskasten opgehangen als onderdeel van tijdelijke mitigatie voor zomer-/paarverblijven van gewone dwergvleermuis vanwege de verduurzaming van vier appartementengebouwen verderop aan de Jasmijnstraat waarvan in september 2023 de uitvoering start.

Foerageergebied en vliegroutes

De omgeving van de woningen is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Van essentieel foerageergebied is met zekerheid geen sprake. Het betreft een relatief kleine groenstrook en er zijn voldoende alternatieven in de omgeving in de vorm van parken, bomenrijen en groene tuinen. Uit eigen waarnemingen van de auteur van voorliggende quickscan is bekend dat de beek die centraal door het projectgebied stroomt onderdeel is van een vaste vliegroute van in ieder geval gewone dwergvleermuis.

2.2.2 Conclusie en advies

De voorgenomen werkzaamheden kunnen leiden tot verstoring of vernieling van vaste, jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen. Verblijfplaatsen kunnen aanwezig zijn in de sponwmuren, achter dakranden of andere kieren bijvoorbeeld rond kozijnen. Aanvullend soortgericht onderzoek is nodig om vast te stellen of de bebouwing een functie heeft voor vleermuizen en zo ja, voor welke soorten en welke functies. Als verblijfplaatsen worden aangetroffen dan is een ontheffing nodig voor het verstoren van vleermuizen en het vernielen van verblijfplaatsen, tenzij gebruik gemaakt kan worden van de Gedragscode soortenbescherming voor woningcorporaties. Bovendien moeten dan maatregelen getroffen worden om het doden of verwonden van vleermuizen te voorkomen en zijn mitigerende en/of compenserende maatregelen nodig.

Verblijfplaatsen van met name dwergvleermuizen en laatvliegers zijn niet uitgesloten. Deze soorten komen in de omgeving voor en de bebouwing is voor deze soorten geschikt. De overige soorten zijn uitgesloten omdat de bebouwde kom van Vaassen buiten het bekende verspreidingsgebied ligt of omdat de betreffende soorten niet in dit type bebouwing worden aangetroffen. Bovendien zijn gedurende de afgelopen 5 jaar diverse inventarisaties uitgevoerd voor Woonstichting Triada, waaronder binnen een straal van 500 meter rond het plangebied. Hierbij zijn nooit andere gebouwbewonende soorten waargenomen dan de hierboven genoemde soorten.

Het plangebied is onderdeel van foerageergebied van vleermuizen. Van aantasting van essentieel foerageergebied is geen sprake. De werkzaamheden worden overdag uitgevoerd en er worden geen opgaande beplanting of gebouwen verwijderd. Van mogelijke aantasting van een vliegroute is evenmin sprake. Negatieve effecten op foerageergebied of vliegroutes zijn daarom niet aan de orde. Er zijn geen vervolgacties nodig ten aanzien van deze gebiedsfuncties.

2.3 Overige zoogdieren

2.3.1 Inventarisatie

Met 'overige zoogdieren' worden hier alle zoogdieren bedoeld met uitzondering van vleermuizen. Uit het literatuuronderzoek blijkt dat de volgende beschermde soorten in Vaassen en omgeving voorkomen: bever, boomarter, bunzing, das, edelhert, eekhoorn, hermelijn, steenarter, wezel, wild zijn en wolf.

Gezien de ligging binnen de bebouwde kom en het ontbreken van geschikt leefgebied zijn van bovengenoemde beschermde zoogdiersoorten alleen eekhoorn en steenarter in en rond het plangebied te verwachten. Er staan geen grote bomen met mogelijke eekhoornnesten in de directe omgeving van de woningen. Binnen het plangebied is aanwezigheid van eekhoornnesten daarom uitgesloten. Steenarter komt in de bebouwde kom van Vaassen voor en kan ook binnen het plangebied foeragerend verwacht worden. Tijdens vleermuisinventarisaties in de directe omgeving werd meermaals een steenarter waargenomen. Echter, potentiële verblijfplaatsen in de woningen en schuren ontbreken aangezien er in de gebouwen geen bereikbare openingen met een diameter van tenminste 5 centimeter zijn. Er zijn geen meldingen van overlast door steenarters bekend uit de onderzochte woningen. Verblijfplaatsen van steenarter zijn daarom uitgesloten.

In en rond de woningen kunnen enkele kleine, algemene soorten voorkomen zoals bosmuis, huismuis en huisspitsmuis. Deze soorten zijn niet beschermd of vrijgesteld.

2.3.2 Conclusie en advies

Aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen van steenarter, eekhoorn en andere beschermde grondgebonden zoogdieren is uitgesloten binnen het plangebied. Ook worden geen belangrijke leefgebiedonderdelen aangetast. Er zijn geen vervolgacties, zoals aanvullend soortgericht onderzoek of een ontheffing, nodig ten aanzien van grondgebonden zoogdieren.

De overige soorten die te verwachten zijn binnen het plangebied, zijn vrijgesteld of niet beschermd of er zijn geen effecten te verwachten op deze soorten. Aangaande deze soorten zal zorgvuldig handelen met inachtneming van de zorgplicht voldoende zijn.

2.4 Amfibieën

2.4.1 Inventarisatie

Vanuit verspreidingsgegevens is het voorkomen van de volgende beschermde amfibieën in de omgeving bekend: kamsalamander en poelkikker. Daarnaast komen de algemene, vrijgestelde soorten bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander in de omgeving voor.

Oppervlaktewater en daarmee mogelijke voortplantingswateren van amfibieën ontbreken in het plangebied. In de omgeving zijn tuinvijvers te verwachten die door algemene, vrijgestelde amfibieën (bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad, kleine watersalamander) gebruikt kunnen worden. De beek die door het cluster stroomt heeft ook relatief langzaam stromende en begroeide delen waardoor deze geschikt is als voortplantingsplaats voor amfibieën. Deze dieren maken mogelijk buiten de voortplantingsperiode gebruik van begroeide, beschutte groenstructuren in de omgeving als landhabitat. Gezien de ligging in de bebouwde kom, het ontbreken van geschikte landschappelijke verbindingen tussen bekend leefgebied en grote afstand tot mogelijke voortplantingswateren is aanwezigheid van beschermde amfibieën uitgesloten.

2.4.2 Conclusie en advies

Aanwezigheid van beschermde, niet-vrijgestelde amfibieën is uitgesloten. Bovendien leiden de voorgenomen werkzaamheden niet tot effecten op mogelijk leefgebied van beschermde amfibieën. Vervolgonderzoek naar amfibieën is niet nodig. Wel is de zorgplicht van toepassing voor de algemene amfibieën die buiten de voortplantingsperiode op het terrein kunnen voorkomen.

2.5 Vissen en reptielen

2.5.1 Inventarisatie

In de beken die door de woonwijk stromen komen naast algemenere soorten zoals driedoornige stekelbaars, snoek en biermpje ook de beschermde beekprik voor. Dit gedeelte van de beken is geschikt voor opgroeiende larven en als migratieroute naar stroomopwaarts gelegen paaigebieden. Vaassen ligt tegen de oostrand van de Veluwe. Hier komen onder andere de reptielensoorten hazelworm, levendbarende hagedis, zandhagedis, adder, gladde slang en ringslang voor. Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom, maar in ieder geval tot op ongeveer 250 meter in westelijke richting komen ringslangen voor. Van de ringslang komt in ieder geval een populatie voor in het park van kasteel De Cannenburgh. Het is niet uitgesloten dat ringslangen via de beken ook incidenteel de woonwijk bereiken. De woningen en tuinen zelf zijn echter ongeschikt als leefgebied van ringslang of andere reptielen. Aanwezigheid van reptielen is daarom uitgesloten.

2.5.2 Conclusie en advies

Aanwezigheid van en effecten op vissen en reptielen zijn uitgesloten. In de beken en aan de oevers vinden geen werkzaamheden plaats en ze worden niet betreden of voor opslag van bouw materiaal of materieel gebruikt tijdens de uitvoering. Er zijn geen vervolgacties nodig ten aanzien van vissen en reptielen.

2.6 Ongewervelden

2.6.1 Inventarisatie

Vanuit de omgeving zijn waarnemingen bekend van de nationaal beschermde bosparelmoervlinder, grote vos, grote weerschijnvlinder en sleedoornpage. Ook de Europees beschermde keversoort vliegend hert komt in de Veluwse bossen voor. Op basis van expert judgement worden geen andere beschermde ongewervelden in de omgeving verwacht.

Gezien het ontbreken van waardplanten en geschikte biotopen is uitgesloten dat het plangebied onderdeel is van de functionele leefomgeving van beschermde ongewervelden. De woningen en cultureel ingerichte tuinen zijn geen potentieel leefgebied. Er zijn geen vervolgacties nodig ten aanzien van beschermde vlinders, kevers, libellen en andere ongewervelden.

2.6.2 Conclusie en advies

Aanwezigheid van en effecten op beschermde ongewervelden zijn uitgesloten. Er zijn geen vervolgacties nodig ten aanzien van beschermde ongewervelden.

2.7 Vaatplanten

2.7.1 Inventarisatie

Vanuit de NDFF en andere verspreidingsgegevens zijn de afgelopen 5 jaar geen waarnemingen van beschermde vaatplanten uit de bebouwde kom van Vaassen bekend. Aan de zuidkant en in de Veluwerand zijn een aantal waarnemingen van het rood peperboompje gedaan, maar deze soort komt niet in woonwijken voor. Het plangebied bestaat uit woningen en tuinen. Tijdens het veldbezoek zijn uitsluitend algemene en gecultiveerde soorten aangetroffen in het plangebied. Op basis van de biotische en abiotische omstandigheden is aanwezigheid van wilde exemplaren van beschermde plantensoorten redelijkerwijs uitgesloten.

2.7.2 Conclusie en advies

Binnen het plangebied zijn geen beschermde of bijzondere plantensoorten aangetroffen. Geschikte omstandigheden voor bijzondere vegetatie ontbreken. Aanwezigheid en effecten op beschermde planten zijn uitgesloten, nader onderzoek is niet nodig. Bovendien zijn op voorhand gezien de aard van de werkzaamheden geen effecten op beschermde plantensoorten te verwachten.

2.8 Samenvatting bevindingen

Een samenvatting van de bevindingen per soortgroep is terug te vinden in onderstaande tabel 2.1. Hierin staat aangegeven of de voorgenomen werkzaamheden kunnen leiden tot effecten op beschermde soorten en zo ja, welke consequenties dit heeft. Daarnaast geldt voor alle in het wild levende dieren en planten de zorgplicht.

Tabel 2.1 Overzicht van de bevindingen cluster 103.000 Vaassen

Soortbescherming	Aanwezig	Effect	Overtreding Wnb	Nader onderzoek	Vervolgacties
Vogels - jaarrond beschermde nesten	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Ja, tenzij verstoring en/of vernieling van nestplaatsen voorkomen kan worden	Vervolgonderzoek naar nestplaatsen huismus en gierzwaluw, tenzij mogelijke nestlocaties en geen verstoring tijdens broedseizoen of vorstperioden. Indien aangetroffen, ontheffing aanvragen of indien mogelijk werken volgens gedragscode
Vogels - categorie 5 en overige broedvogels	Mogelijk nesten in groenstructuren rond bebouwing	Mogelijk	Mogelijk	Broedvogelcheck indien uitvoering tijdens broedseizoen	Werken buiten broedseizoen, broedvogelcheck of preventieve maatregelen indien uitvoering tijdens broedseizoen (globaal maart t/m augustus). Broedgevallen zijn altijd beschermd
Vleermuizen - verblijfplaatsen	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Ja	Vervolgonderzoek zomer-, kraam- en paarverblijven dwergvleermuizen en laatvlieger
Vleermuizen - foeragegebied	Mogelijk	Geen*	Nee*	Nee	* = Voorkom lichtverstoring door uitstraling verlichting richting bomen en naastgelegen gebouwen te voorkomen
Vleermuizen - vliegroutes	Mogelijk	Geen*	Nee*	Nee	* = Voorkom lichtverstoring door uitstraling verlichting richting bomen te voorkomen
Overige zoogdieren - beschermd	Mogelijk	Geen	Nee	Nee	Geen effecten op beschermde gebiedsfuncties steenmarter en eekhoorn dus geen vervolgacties nodig
Overige beschermde soorten	Nee	Geen	Nee	Nee	Geen
Overige soorten - vrijgesteld of niet beschermd	Mogelijk	Mogelijk	Nee, wel zorgplicht	Nee	Zorgplicht

3 Soortenbescherming - Cluster 106.002, 108.012 & 108.015

Dit hoofdstuk beschrijft per soortgroep de bevindingen voor de woningen behorend tot cluster 106.002 (25 woningen: Koekoeksweg 7-11, Marijkeweg 39-75, 106-110), 108.012 (7 woningen: Marijkeweg 88-94, 98-104) en 108.015 (4 woningen: Marijkeweg 80-86) te Vaassen.

3.1 Broedvogels

3.1.1 Vogels met jaarrond beschermde rust- en nestplaatsen categorie 1 t/m 4

3.1.1.1 Inventarisatie

Van een aantal vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd, dus ook buiten het broedseizoen. Het gaat bijvoorbeeld om soorten die niet zelf hun nest bouwen maar voor een belangrijk deel afhankelijk zijn van menselijke bebouwing. Daarnaast gaat het om soorten die jarenlang dezelfde locatie gebruiken of soorten waarvan het nest ook buiten de broedperiode in gebruik wordt genomen. Ook andere onderdelen van de leefomgeving die van belang zijn voor het functioneren van een jaarrond beschermde nestplaats zijn beschermd, zoals bijvoorbeeld schuil- en slaapplekken van huismussen.

In de omgeving van het plangebied zijn in de laatste vijf jaar waarnemingen bekend van vogels met jaarrond beschermde nesten. Deze soorten worden opgedeeld in categorieën waarbij de nestplaatsen (en bijbehorende functionele leefomgeving) van categorie 1-4-soorten onder alle omstandigheden beschermd zijn. In de omgeving van het plangebied zijn de volgende categorie 1-4 soorten waargenomen: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, wespandief en zwarte wouw.

Alle woningen zijn geschikt als nestplaats voor huismus en gierzwaluw. Geschikte nestlocaties zijn aanwezig onder dakpannen, voor gierzwaluwen met name bij scheefliggende eindgevelpannen en de eindnokpan bij de kopgevels. De schuurtjes zijn te laag en daardoor ongeschikt als nestplaats voor beide soorten. Uit eerdere in opdracht van Triada uitgevoerde inventarisaties uitgevoerd in andere nabijgelegen clusters is bekend dat in de omgeving relatief veel huismussen en gierzwaluwen nestelen. Aan de hand van de quickscan kan echter niet de aan- of afwezigheid van nestlocaties bepaald worden.

Voor overige soorten met jaarrond beschermde nestplaats (roofvogels, uilen, roek, grote gele kwikstaart) ontbreken geschikte broedplekken en/of geschikt leefgebied. Daarom zijn nesten van deze soorten uitgesloten.

3.1.1.2 Conclusie en advies

De woningen in het plangebied zijn geschikt als nestplaats voor huismus en gierzwaluw. De voorgenomen werkzaamheden leiden mogelijk tot verstoring of vernieling van nesten. Aanvullend onderzoek is nodig, tenzij overtreding van de Wnb voorkomen kan worden. Bijvoorbeeld doordat werkzaamheden aan de dakconstructie uitsluitend van binnenuit plaatsvinden en werkzaamheden aan de buitenkant van de gebouwen buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Als aanvullend onderzoek nodig is en er nesten worden aangetroffen dan is de hoeveelheid nesten bepalend of gebruik gemaakt kan worden van de gedragscode, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd bij de provincie Gelderland.

3.1.2 Vogels categorie 5 (nest jaarrond beschermd bij ecologisch zwaarwegende redenen)

3.1.2.1 Inventarisatie

Naast de soorten uit categorie 1 t/m 4, waarvan de nesten altijd jaarrond beschermd zijn, zijn er de categorie 5-soorten waarvan de nestplaatsen (en bijbehorende functionele leefomgeving) alleen

onder bepaalde omstandigheden (bij zwaarwegende feiten en ecologische omstandigheden) beschermd zijn. Soorten uit categorie 5 die in Vaassen voorkomen en die in of rond gebouwen of in nestkasten kunnen nestelen zijn boerenzwaluw, bonte vliegenvanger, boomkruiper, huiszwaluw, koolmees, pimpelmees, spreeuw en zwarte roodstaart.

Tijdens het veldbezoek zijn in de omgeving van de woningen diverse soorten waargenomen waarvan nesten jaarrond beschermd zijn als er sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen. Waargenomen soorten zijn ekster, koolmees, pimpelmees en spreeuw. Alle pannendaken zijn in potentie geschikt als nestplaats voor spreeuw. Verder kunnen soorten als koolmees en pimpelmees in nestkasten of in de bebouwing broeden. Voor alle te verwachten soorten uit categorie 5 geldt dat in de omgeving voldoende nestgelegenheid en foerageergebied aanwezig is. Nesten van categorie 5-soorten zijn daarom op de onderzochte locaties niet jaarrond beschermd.

3.1.2.2 Conclusie en advies

Binnen het plangebied kunnen mogelijk categorie 5-soorten nestelen zoals spreeuw, koolmees en pimpelmees. Aangezien het om een relatief klein aantal woningen gaat en er veel geschikte alternatieven in de omgeving zijn is er geen sprake van ecologisch zwaarwegende redenen en zijn de nesten niet jaarrond beschermd. Voor de categorie 5-soorten geldt wel dat de nesten beschermd zijn zolang deze in gebruik zijn. Hiervoor gelden dezelfde maatregelen als voor overige algemene broedvogels, zie paragraaf 3.1.3

3.1.3 Overige broedvogels

3.1.3.1 Inventarisatie

Tijdens het veldbezoek zijn in de omgeving soorten zoals merel, houtduif, roodborst, winterkoning en vink waargenomen. Algemene broedvogels kunnen nestelen in dichte struiken, klimop, bomen en andere structuren met voldoende beschutting in tuinen en plantsoenen rond de woningen.

Tijdens de uitvoering is verstoring of vernieling van bezette nesten niet op voorhand uitgesloten. Bezette nesten mogen nooit verstoord of vernield worden. Het is niet mogelijk om voor deze overtreding van de Wet natuurbescherming een ontheffing te krijgen. Alleen kortdurende verstoring die niet van invloed is op het broedsucces is toegestaan, maar dient alsnog zoveel mogelijk voorkomen te worden.

3.1.3.2 Conclusie en advies

Het plangebied is geschikt als broedlocatie voor algemene broedvogels. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd tijdens het broedseizoen kunnen eventueel aanwezige nesten in of rond de woningen beschadigd/vernietigd of verstoord worden. Dit is in strijd met de Wet natuurbescherming en moet voorkomen worden, het is niet mogelijk hiervoor ontheffing te krijgen. Negatieve effecten op broedvogels zijn te voorkomen door werkzaamheden aan de buitenkant van de gebouwen uit te voeren buiten het broedseizoen of door buiten het broedseizoen vogelwerende maatregelen te treffen (maar pas nadat vervolgonderzoek is uitgevoerd en een eventuele ontheffing is verkregen i.v.m. mogelijke aanwezigheid jaarrond beschermde rust-/nestplaatsen). Het broedseizoen is geen vastgestelde periode, uitsluitend van belang is aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten. In de periode oktober t/m februari is de kans op nesten het kleinst.

3.2 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn strikt beschermd vanuit de Europese Habitatrichtlijn. Geschikte verblijfplaatsen zijn vaak beperkt beschikbaar. Door sloop, renovatie en bomenkap zijn de laatste decennia veel potentiële verblijfplaatsen verdwenen. Niet alleen verblijfplaatsen, maar ook lineair doorlopende landschapselementen waarlangs vleermuizen zich verplaatsen tussen slaapplek en foerageergebied (zogenaamde vliegroutes) en belangrijk foerageergebied zijn beschermd. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en watervleermuis. Op basis van expert judgement

kunnen ook gewone grootoorvleermuis, ruige en kleine dwergvleermuis in de omgeving voorkomen. Van andere soorten zijn geen waarnemingen bekend en is onwaarschijnlijk dat ze in Vaassen en omgeving worden aangetroffen.

3.2.1 Inventarisatie

Verblijfplaatsen

Een aantal in Nederland voorkomende vleermuissoorten wordt voornamelijk in gebouwen en holtes en scheuren in bomen aangetroffen. Een voorwaarde is dat er geschikte, toegankelijke ruimtes voor vleermuizen aanwezig zijn. Dat zijn vaak donkere, tochtvrije ruimte die toegankelijk zijn via een geschikte opening met vrije aanvliegroute.

Alle woningen beschikken voor zover bekend over een ongeïsoleerde luchtpouw. De woningen hebben voor en achter hoge ventilatieopeningen kort onder de dakrand. Deze openingen zijn zeer geschikt voor zowel kleinere vleermuizen als ook de grotere laatvlieger. Ook tussen de eindgevelpannen en kopgevels is voldoende ruimte voor zowel kleinere als grotere vleermuizen. Via deze openingen kunnen vleermuizen de ruimte tussen pannen en dakbeschot bereiken en vermoedelijk ook de spouwruimte. Verder leert de ervaring dat ook rond kozijnen openingen aanwezig kunnen zijn die tijdens een visuele inspectie eenvoudig over het hoofd gezien worden. Gezien het type bebouwing en de mogelijkheden zijn de functies zomer-, kraam- en paarverblijf mogelijk. Een functie als (massa)winterverblijfplaats is uitgesloten omdat de bebouwing hiervoor te klein is en daardoor niet de benodigde omstandigheden (stabiel koud maar geen vorst, voldoende luchtvochtigheid), maar overwintering van individuen of kleine groepjes kan niet worden uitgesloten.

Foerageergebied en vliegroutes

De omgeving van de woningen is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Van essentieel foerageergebied is met zekerheid geen sprake. Er zijn voldoende alternatieven in de omgeving in de vorm van parken, bomenrijen en groene tuinen. Uit eigen waarnemingen van de auteur van voorliggende quickscan is bekend dat de beek die centraal door het projectgebied stroomt onderdeel is van een vaste vliegroute van in ieder geval gewone dwergvleermuis.

3.2.2 Conclusie en advies

De voorgenomen werkzaamheden kunnen leiden tot verstoring of vernieling van vaste, jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen. Verblijfplaatsen kunnen aanwezig zijn in de spouwmuren, achter dakranden of andere kieren bijvoorbeeld rond kozijnen. Aanvullend soortgericht onderzoek is nodig om vast te stellen of de bebouwing een functie heeft voor vleermuizen en zo ja, voor welke soorten en welke functies. Als verblijfplaatsen worden aangetroffen dan is een ontheffing nodig voor het verstoren van vleermuizen en het vernielen van verblijfplaatsen, tenzij gebruik gemaakt kan worden van de Gedragscode soortenbescherming voor woningcorporaties. Bovendien moeten dan maatregelen getroffen worden om het doden of verwonden van vleermuizen te voorkomen en zijn mitigerende en/of compenserende maatregelen nodig.

Verblijfplaatsen van met name dwergvleermuizen en laatvliegers zijn niet uitgesloten. Deze soorten komen in de omgeving voor en de bebouwing is voor deze soorten geschikt. De overige soorten zijn uitgesloten omdat de bebouwde kom van Vaassen buiten het bekende verspreidingsgebied ligt of omdat de betreffende soorten niet in dit type bebouwing worden aangetroffen. Bovendien zijn gedurende de afgelopen 5 jaar diverse inventarisaties uitgevoerd voor Woonstichting Triada, waaronder binnen een straal van 500 meter rond het plangebied. Hierbij zijn nooit andere gebouwbewonende soorten waargenomen dan de hierboven genoemde soorten.

Het plangebied is onderdeel van foerageergebied van vleermuizen. Van aantasting van essentieel foerageergebied is geen sprake. De werkzaamheden worden overdag uitgevoerd en er worden geen opgaande beplanting of gebouwen verwijderd. Van mogelijke aantasting van een vliegroute is evenmin sprake. Negatieve effecten op foerageergebied of vliegroutes zijn daarom niet aan de orde. Er zijn geen vervolgacties nodig ten aanzien van deze gebiedsfuncties.

3.3 Overige zoogdieren

3.3.1 Inventarisatie

Met 'overige zoogdieren' worden hier alle zoogdieren bedoeld met uitzondering van vleermuizen. Uit het literatuuronderzoek blijkt dat de volgende beschermde soorten in Vaassen en omgeving voorkomen: bever, boomarter, bunzing, das, edelhert, eekhoorn, hermelijn, steenarter, wezel, wild zijn en wolf.

Gezien de ligging binnen de bebouwde kom en het ontbreken van geschikt leefgebied zijn van bovengenoemde beschermde zoogdiersoorten alleen eekhoorn en steenarter in en rond het plangebied te verwachten. Er staan geen grote bomen met mogelijke eekhoornnesten in de directe omgeving van de woningen. Binnen het plangebied is aanwezigheid van eekhoornnesten daarom uitgesloten. Steenarter komt in de bebouwde kom van Vaassen voor en kan ook binnen het plangebied foeragerend verwacht worden. Tijdens vleermuisinventarisaties in de directe omgeving werd meermaals een steenarter waargenomen. Echter, potentiële verblijfplaatsen in de woningen en schuren ontbreken aangezien er in de gebouwen geen bereikbare openingen met een diameter van tenminste 5 centimeter zijn. Er zijn geen meldingen van overlast door steenarters bekend uit de onderzochte woningen. Verblijfplaatsen van steenarter zijn daarom uitgesloten.

In en rond de woningen kunnen enkele kleine, algemene soorten voorkomen zoals bosmuis, huismuis en huisspitsmuis. Deze soorten zijn niet beschermd of vrijgesteld.

3.3.2 Conclusie en advies

Aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen van steenarter, eekhoorn en andere beschermde grondgebonden zoogdieren is uitgesloten binnen het plangebied. Ook worden geen belangrijke leefgebiedonderdelen aangetast. Er zijn geen vervolgacties, zoals aanvullend soortgericht onderzoek of een ontheffing, nodig ten aanzien van grondgebonden zoogdieren.

De overige soorten die te verwachten zijn binnen het plangebied, zijn vrijgesteld of niet beschermd of er zijn geen effecten te verwachten op deze soorten. Aangaande deze soorten zal zorgvuldig handelen met inachtneming van de zorgplicht voldoende zijn.

3.4 Amfibieën

3.4.1 Inventarisatie

Vanuit verspreidingsgegevens is het voorkomen van de volgende beschermde amfibieën in de omgeving bekend: kamsalamander en poelkikker. Daarnaast komen de algemene, vrijgestelde soorten bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander in de omgeving voor.

Oppervlaktewater en daarmee mogelijke voortplantingswateren van amfibieën ontbreken in het plangebied. In de omgeving zijn tuinvijvers te verwachten die door algemene, vrijgestelde amfibieën (bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad, kleine watersalamander) gebruikt kunnen worden. De beek die door het cluster stroomt heeft ook relatief langzaam stromende en begroeide delen waardoor deze geschikt is als voortplantingsplaats voor amfibieën. Deze dieren maken mogelijk buiten de voortplantingsperiode gebruik van begroeide, beschutte groenstructuren in de omgeving als landhabitat. Gezien de ligging in de bebouwde kom, het ontbreken van geschikte landschappelijke verbindingen tussen bekend leefgebied en grote afstand tot mogelijke voortplantingswateren is aanwezigheid van beschermde amfibieën uitgesloten.

3.4.2 Conclusie en advies

Aanwezigheid van beschermde, niet-vrijgestelde amfibieën is uitgesloten. Bovendien leiden de voorgenomen werkzaamheden niet tot effecten op mogelijk leefgebied van beschermde amfibieën. Vervolgonderzoek naar amfibieën is niet nodig. Wel is de zorgplicht van toepassing voor de algemene amfibieën die buiten de voortplantingsperiode op het terrein kunnen voorkomen.

3.5 Vissen en reptielen

3.5.1 Inventarisatie

In de beek die ten zuiden van de woningen stroomt komt naast algemenere soorten zoals driedoornige stekelbaars, snoek en biermpje ook de beschermde beekprik voor. Dit gedeelte van de beek is geschikt als migratieroute naar stroomopwaarts gelegen paaigebieden. Vaassen ligt tegen de oostrand van de Veluwe. Hier komen onder andere de reptielensoorten hazelworm, levendbarende hagedis, zandhagedis, adder, gladde slang en ringslang voor. Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom. Geschikt leefgebied voor reptielen ontbreekt aangezien de omgeving bestaat uit gazon, tuinen, woningen en schuurtjes. Aanwezigheid van reptielen is daarom uitgesloten.

3.5.2 Conclusie en advies

Aanwezigheid van en effecten op vissen en reptielen zijn uitgesloten. In de beek en aan de oevers vinden geen werkzaamheden plaats en ze worden niet betreden of voor opslag van bouw materiaal of materieel gebruikt tijdens de uitvoering. Geschikt leefgebied voor reptielen ontbreekt dus effecten op reptielen zijn op voorhand uitgesloten. Er zijn geen vervolgacties nodig ten aanzien van vissen en reptielen.

3.6 Ongewervelden

3.6.1 Inventarisatie

Vanuit de omgeving zijn waarnemingen bekend van de nationaal beschermde bosparelmoervlinder, grote vos, grote weerschijnvlinder en sleedoornpage. Ook de Europees beschermde keversoort vliegend hert komt in de Veluwse bossen voor. Op basis van expert judgement worden geen andere beschermde ongewervelden in de omgeving verwacht.

Gezien het ontbreken van waardplanten en geschikte biotopen is uitgesloten dat het plangebied onderdeel is van de functionele leefomgeving van beschermde ongewervelden. De woningen en cultureel ingerichte tuinen zijn geen potentieel leefgebied. Er zijn geen vervolgacties nodig ten aanzien van beschermde vlinders, kevers, libellen en andere ongewervelden.

3.6.2 Conclusie en advies

Aanwezigheid van en effecten op beschermde ongewervelden zijn uitgesloten. Er zijn geen vervolgacties nodig ten aanzien van beschermde ongewervelden.

3.7 Vaatplanten

3.7.1 Inventarisatie

Vanuit de NDFF en andere verspreidingsgegevens zijn de afgelopen 5 jaar geen waarnemingen van beschermde vaatplanten uit de bebouwde kom van Vaassen bekend. Aan de zuidkant en in de Veluwerand zijn een aantal waarnemingen van het rood peperboompje gedaan, maar deze soort komt niet in woonwijken voor. Het plangebied bestaat uit woningen en tuinen. Tijdens het veldbezoek zijn uitsluitend algemene en gecultiveerde soorten aangetroffen in het plangebied. Op basis van de biotische en abiotische omstandigheden is aanwezigheid van wilde exemplaren van beschermde plantensoorten redelijkerwijs uitgesloten.

3.7.2 Conclusie en advies

Binnen het plangebied zijn geen beschermde of bijzondere plantensoorten aangetroffen. Geschikte omstandigheden voor bijzondere vegetatie ontbreken. Aanwezigheid en effecten op beschermde planten zijn uitgesloten, nader onderzoek is niet nodig. Bovendien zijn op voorhand gezien de aard van de werkzaamheden geen effecten op beschermde plantensoorten te verwachten.

3.8 Samenvatting bevindingen

Een samenvatting van de bevindingen per soortgroep is terug te vinden in onderstaande tabel 3.1. Hierin staat aangegeven of de voorgenomen werkzaamheden kunnen leiden tot effecten op beschermde soorten en zo ja, welke consequenties dit heeft. Daarnaast geldt voor alle in het wild levende dieren en planten de zorgplicht.

Tabel 3.1 Overzicht van de bevindingen cluster 106.002, 108.012 & 108.015 te Vaassen

Soortbescherming	Aanwezig	Effect	Overtreding Wnb	Nader onderzoek	Vervolgacties
Vogels - jaarrond beschermde nesten	Nee	Geen	Nee	Nee	Geen
Vogels - categorie 5 en overige broedvogels	Mogelijk nesten in groenstructuren rond bebouwing en/ of in nestkasten	Mogelijk	Mogelijk	Broedvogelcheck indien uitvoering tijdens broedseizoen	Werken buiten broedseizoen, broedvogelcheck of preventieve maatregelen indien uitvoering tijdens broedseizoen (globaal maart t/m augustus). Broedgevallen zijn altijd beschermd
Vleermuizen - verblijfplaatsen	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Ja	Vervolgonderzoek zomer-, kraam- en paarverblijven dwergvleermuizen, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis
Vleermuizen - foerageergebied	Mogelijk	Geen*	Nee*	Nee	* = Voorkom lichtverstoring door uitstraling verlichting richting bomen te voorkomen
Vleermuizen - vliegroutes	Mogelijk	Geen*	Nee*	Nee	* = Voorkom lichtverstoring door uitstraling verlichting richting bomen te voorkomen
Overige zoogdieren - beschermd	Mogelijk	Geen	Nee	Nee	Geen effecten op beschermde gebiedsfuncties steenmarter en eekhoorn dus geen vervolgacties nodig
Overige beschermde soorten	Nee	Geen	Nee	Nee	Geen
Overige soorten - vrijgesteld of niet beschermd	Mogelijk	Mogelijk	Nee, wel zorgplicht	Nee	Zorgplicht

4 Soortenbescherming - Cluster 108.020

Dit hoofdstuk beschrijft per soortgroep de bevindingen voor de woningen behorend tot cluster 108.020 (8 appartementen: Krugerstraat 9 t/m 15, 9A t/m 15A (oneven) te Vaassen).

4.1 Broedvogels

4.1.1 Vogels met jaarrond beschermde rust- en nestplaatsen categorie 1 t/m 4

4.1.1.1 Inventarisatie

Van een aantal vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd, dus ook buiten het broedseizoen. Het gaat bijvoorbeeld om soorten die niet zelf hun nest bouwen maar voor een belangrijk deel afhankelijk zijn van menselijke bebouwing. Daarnaast gaat het om soorten die jarenlang dezelfde locatie gebruiken of soorten waarvan het nest ook buiten de broedperiode in gebruik wordt genomen. Ook andere onderdelen van de leefomgeving die van belang zijn voor het functioneren van een jaarrond beschermde nestplaats zijn beschermd, zoals bijvoorbeeld schuil- en slaapplekken van huismussen.

In de omgeving van het plangebied zijn in de laatste vijf jaar waarnemingen bekend van vogels met jaarrond beschermde nesten. Deze soorten worden opgedeeld in categorieën waarbij de nestplaatsen (en bijbehorende functionele leefomgeving) van categorie 1-4-soorten onder alle omstandigheden beschermd zijn. In de omgeving van het plangebied zijn de volgende categorie 1-4 soorten waargenomen: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, wespandief en zwarte wouw.

Uit eerdere in opdracht van Triada uitgevoerde inventarisaties uitgevoerd op korte afstand ten noorden van de Krugerstraat is bekend dat in de omgeving relatief veel huismussen en gierzwaluwen nestelen. Voor gierzwaluwen zijn echter geen (potentiële) nestplaatsen aangetroffen. De dakranden sluiten overal goed aan, er zijn geen gaten in de overstekken. Ook andere voor gierzwaluwen bereikbare openingen ontbreken. Wat betreft de huismus kon aan de hand van de quickscan niet worden uitgesloten dat deze soort nestplaatsen in het gebouw heeft. Het daktype is sterk afwijkend ten opzichte van de meeste andere appartementengebouwen van Triada. Het is niet op voorhand uitgesloten dat er openingen naar geschikte nestruimtes zijn. Tijdens het veldbezoek werden foeragerende huismussen op het gazon voor het gebouw gezien. Aanvullend soortgericht onderzoek is nodig om te bepalen of huismussen in het gebouw nestelen.

Voor overige soorten met jaarrond beschermde nestplaats (roofvogels, uilen, roek, grote gele kwikstaart) ontbreken geschikte broedplekken en/of geschikt leefgebied. Daarom zijn nesten van deze soorten uitgesloten.

4.1.1.2 Conclusie en advies

De dakconstructie van het gebouw is mogelijk geschikt als nestplaats voor huismussen. De voorgenomen werkzaamheden leiden mogelijk tot verstoring of vernieling van huismusnesten. Nesten van huismus zijn jaarrond beschermd. Aanvullend onderzoek naar huismus is nodig, tenzij overtreding van de Wnb voorkomen kan worden. Bijvoorbeeld doordat werkzaamheden aan de dakconstructie uitsluitend van binnenuit plaatsvinden en werkzaamheden aan de buitenkant van de gebouwen buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Als aanvullend onderzoek nodig is en er nesten worden aangetroffen dan is de hoeveelheid nesten bepalend of gebruik gemaakt kan worden van de gedragscode, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd bij de provincie Gelderland. Jaarrond beschermde nesten van andere soorten, waaronder gierzwaluw, kunnen worden uitgesloten en naar deze soorten is derhalve geen vervolgonderzoek nodig.

4.1.2 Vogels categorie 5 (nest jaarrond beschermd bij ecologisch zwaarwegende redenen)

4.1.2.1 Inventarisatie

Naast de soorten uit categorie 1 t/m 4, waarvan de nesten altijd jaarrond beschermd zijn, zijn er de categorie 5-soorten waarvan de nestplaatsen (en bijbehorende functionele leefomgeving) alleen onder bepaalde omstandigheden (bij zwaarwegende feiten en ecologische omstandigheden) beschermd zijn. Soorten uit categorie 5 die in Vaassen voorkomen en die in of rond gebouwen of in nestkasten kunnen nestelen zijn boerenwaluw, bonte vliegenvanger, boomkruiper, huiswaluw, koolmees, pimpelmees, spreeuw en zwarte roodstaart.

Tijdens het veldbezoek zijn in de omgeving diverse soorten waargenomen waarvan nesten jaarrond beschermd zijn als er sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen. Waargenomen soorten zijn boomkruiper, ekster, koolmees, pimpelmees en spreeuw. Soorten als koolmees en pimpelmees kunnen in nestkasten broeden. Het dak is waarschijnlijk geschikt als nestplaats voor spreeuw, maar helemaal zeker kon dit niet worden vastgesteld. Boomkruipers kunnen mogelijk in de spouw nestelen. Voor alle te verwachten soorten uit categorie 5 geldt dat in de omgeving voldoende nestgelegenheid en foeragegebied aanwezig is. Nesten van categorie 5-soorten zijn daarom op de onderzochte locaties niet jaarrond beschermd.

4.1.2.2 Conclusie en advies

Binnen het plangebied kunnen mogelijk categorie 5-soorten nestelen zoals boomkruiper, spreeuw, koolmees en pimpelmees. Aangezien het om een relatief klein gebouw met beperkte mogelijkheden gaat en er veel geschikte alternatieven in de omgeving zijn is er geen sprake van ecologisch zwaarwegende redenen en zijn de nesten niet jaarrond beschermd. Voor de categorie 5-soorten geldt wel dat de nesten beschermd zijn zolang deze in gebruik zijn. Hiervoor gelden dezelfde maatregelen als voor overige algemene broedvogels, zie paragraaf 4.1.3

4.1.3 Overige broedvogels

4.1.3.1 Inventarisatie

Tijdens het veldbezoek zijn in de omgeving soorten zoals merel, zanglijster, houtduif, roodborst, winterkoning en vink waargenomen. Algemene broedvogels kunnen nestelen in de bomen en hagen rond het gebouw.

Tijdens de uitvoering is verstoring of vernieling van bezette nesten niet op voorhand uitgesloten. Bezette nesten mogen nooit verstoord of vernield worden. Het is niet mogelijk om voor deze overtreding van de Wet natuurbescherming een ontheffing te krijgen. Alleen kortdurende verstoring die niet van invloed is op het broedsucces is toegestaan, maar dient alsnog zoveel mogelijk voorkomen te worden.

4.1.3.2 Conclusie en advies

De opgaande begroeiing in de omgeving van het gebouw is geschikt als broedlocatie voor algemene broedvogels. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd tijdens het broedseizoen kunnen eventueel aanwezige nesten in of rond de woningen beschadigd/vernietigd of verstoord worden. Dit is in strijd met de Wet natuurbescherming en moet voorkomen worden, het is niet mogelijk hiervoor ontheffing te krijgen. Negatieve effecten op broedvogels zijn te voorkomen door werkzaamheden aan de buitenkant van de gebouwen uit te voeren buiten het broedseizoen of door buiten het broedseizoen vogelwerende maatregelen te treffen (maar pas nadat vervolgonderzoek is uitgevoerd en een eventuele ontheffing is verkregen i.v.m. mogelijke aanwezigheid jaarrond beschermde rust-/nestplaatsen). Het broedseizoen is geen vastgestelde periode, uitsluitend van belang is aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten. In de periode oktober t/m februari is de kans op nesten het kleinst.

4.2 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn strikt beschermd vanuit de Europese Habitatrictlijn. Geschikte verblijfplaatsen zijn vaak beperkt beschikbaar. Door sloop, renovatie en bomenkap zijn de laatste decennia veel potentiële verblijfplaatsen verdwenen. Niet alleen verblijfplaatsen, maar ook lineair doorlopende landschapselementen waarlangs vleermuizen zich verplaatsen tussen slaapplek en foerageergebied (zogenaamde vliegroutes) en belangrijk foerageergebied zijn beschermd. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en watervleermuis. Op basis van expert judgement kan ook de kleine dwergvleermuis in de omgeving voorkomen. Van andere soorten zijn geen waarnemingen bekend en is onwaarschijnlijk dat ze in Vaassen en omgeving worden aangetroffen.

4.2.1 Inventarisatie

Verblijfplaatsen

Een aantal in Nederland voorkomende vleermuissoorten wordt voornamelijk in gebouwen en holtes en scheuren in bomen aangetroffen. Een voorwaarde is dat er geschikte, toegankelijke ruimtes voor vleermuizen aanwezig zijn. Dat zijn vaak donkere, tochtvrije ruimte die toegankelijk zijn via een geschikte opening met vrije aanvliegroute.

Het onderzochte gebouw beschikt over een ongeïsoleerde luchtspouw. Aan de kopse kanten zijn meerdere verticale ventilatieopeningen aanwezig kort onder de dakrand. Ook is er op meerdere plekken voldoende ruimte tussen de dakrand en gevel waar vleermuizen achter kunnen wegkruipen. Gezien het type bebouwing en de mogelijkheden zijn de functies zomer-, kraam- en paarverblijf mogelijk. Een functie als massawinterverblijfplaats is uitgesloten, hiervoor is het gebouw te klein waardoor het vereiste microklimaat (vochtig, stabiel en voldoende koud) ontbreekt. Overwintering van enkele individuen kan niet worden uitgesloten vanwege de toegankelijke spouwruiimte.

Foerageergebied en vliegroutes

De locatie ligt relatief centraal in de bebouwde kom. Rond het gebouw staan enkele bomen, voor de rest is de omgeving niet bijzonder groen te noemen. Mogelijke vliegroutes ontbreken. Van essentieel foerageergebied is met zekerheid geen sprake gezien de kleinschaligheid van de locatie en de beperkte geschiktheid als foerageergebied.

3.2.2 Conclusie en advies

De voorgenomen werkzaamheden kunnen leiden tot verstoring of vernieling van vaste, jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen. Verblijfplaatsen kunnen aanwezig zijn in de spouwmuren, achter dakranden of andere kieren bijvoorbeeld rond kozijnen. Aanvullend soortgericht onderzoek is nodig om vast te stellen of de bebouwing een functie heeft voor vleermuizen en zo ja, voor welke soorten en welke functies. Als verblijfplaatsen worden aangetroffen dan is een ontheffing nodig voor het verstoren van vleermuizen en het vernielen van verblijfplaatsen, tenzij gebruik gemaakt kan worden van de Gedragscode soortenbescherming voor woningcorporaties. Bovendien moeten dan maatregelen getroffen worden om het doden of verwonden van vleermuizen te voorkomen en zijn mitigerende en/of compenserende maatregelen nodig.

Verblijfplaatsen van met name dwergvleermuizen en laatvlieger zijn niet uitgesloten. Deze soorten komen in de omgeving voor en de bebouwing is voor deze soorten geschikt. De overige soorten zijn uitgesloten omdat de bebouwde kom van Vaassen buiten het bekende verspreidingsgebied ligt of omdat de betreffende soorten niet in dit type bebouwing worden aangetroffen. Van de meervleermuis zijn geen verblijfplaatsen in Vaassen bekend of te verwachten. Bovendien zijn gedurende de afgelopen 5 jaar diverse inventarisaties uitgevoerd voor Woonstichting Triada, waaronder binnen een straal van 500 meter rond het plangebied. Hierbij zijn nooit andere gebouwbewonende soorten waargenomen dan de hierboven genoemde soorten.

Het plangebied en omgeving zijn mogelijk onderdeel van foerageergebied van vleermuizen. Van

aantasting van essentieel foerageergebied is geen sprake. De werkzaamheden worden overdag uitgevoerd en er worden geen opgaande beplanting of gebouwen verwijderd. Van mogelijke aantasting van een vliegroute is evenmin sprake. Negatieve effecten op foerageergebied of vliegroutes zijn daarom niet aan de orde. Er zijn geen vervolgacties nodig ten aanzien van deze gebiedsfuncties.

4.3 Overige zoogdieren

4.3.1 Inventarisatie

Met 'overige zoogdieren' worden hier alle zoogdieren bedoeld met uitzondering van vleermuizen. Uit het literatuuronderzoek blijkt dat de volgende beschermde soorten in Vaassen en omgeving voorkomen: bever, boommarter, bunzing, das, edelhert, eekhoorn, hermelijn, steenmarter, wezel, wild zijn en wolf.

Gezien de ligging binnen de bebouwde kom en het ontbreken van geschikt leefgebied zijn van bovengenoemde beschermde zoogdiersoorten alleen eekhoorn en steenmarter rond het plangebied te verwachten. Er staan geen grote bomen met mogelijke eekhoornnesten in de directe omgeving van het gebouw. Binnen het plangebied is aanwezigheid van eekhoornnesten daarom uitgesloten. Steenmarter komt in de bebouwde kom van Vaassen voor en kan ook binnen het plangebied foeragerend verwacht worden. Ten noorden van de Krugerstraat zijn de afgelopen meerdere keren steenmarters gezien tijdens vleermuisinventarisaties uitgevoerd door De Slijpkruik Ecologie. Echter, potentiële verblijfplaatsen in de woningen en schuren ontbreken aangezien er in de gebouwen geen bereikbare openingen met een diameter van tenminste 5 centimeter zijn. Er zijn geen meldingen van overlast door steenmarters bekend uit de onderzochte woningen. Verblijfplaatsen van steenmarter zijn daarom uitgesloten.

In en rond de woningen kunnen enkele kleine, algemene soorten voorkomen zoals bosmuis, huismuis en huisspitsmuis. Deze soorten zijn niet beschermd of vrijgesteld.

4.3.2 Conclusie en advies

Aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen van steenmarter, eekhoorn en andere beschermde grondgebonden zoogdieren is uitgesloten binnen het plangebied. Ook worden geen belangrijke leefgebiedonderdelen aangetast. Er zijn geen vervolgacties, zoals aanvullend soortgericht onderzoek of een ontheffing, nodig ten aanzien van grondgebonden zoogdieren.

De overige soorten die te verwachten zijn binnen het plangebied, zijn vrijgesteld of niet beschermd of er zijn geen effecten te verwachten op deze soorten. Aangaande deze soorten zal zorgvuldig handelen met inachtneming van de zorgplicht voldoende zijn.

4.4 Amfibieën

4.4.1 Inventarisatie

Vanuit verspreidingsgegevens is het voorkomen van de volgende beschermde amfibieën in de omgeving bekend: kamsalamander en poelkikker. Daarnaast komen de algemene, vrijgestelde soorten bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander in de omgeving voor.

Oppervlaktewater en daarmee mogelijke voortplantingswateren van amfibieën ontbreken in het plangebied. In de omgeving zijn tuinvijvers te verwachten die door algemene, vrijgestelde amfibieën (bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad, kleine watersalamander) gebruikt kunnen worden. Er zijn geen watergangen of grotere waterpartijen binnen een straal van 500 meter rond het plangebied. Gezien de ligging in de bebouwde kom, het ontbreken van geschikte landschappelijke verbindingen tussen bekend leefgebied en grote afstand tot mogelijke voortplantingswateren is aanwezigheid van beschermde amfibieën uitgesloten.

4.4.2 Conclusie en advies

Aanwezigheid van beschermde, niet-vrijgestelde amfibieën is uitgesloten. Bovendien leiden de voorgenomen werkzaamheden niet tot effecten op mogelijk leefgebied van beschermde amfibieën. Vervolgonderzoek naar amfibieën is niet nodig. Wel is de zorgplicht van toepassing voor de algemene amfibieën die buiten de voortplantingsperiode in de begroeide terreindelen rond het gebouw kunnen voorkomen.

4.5 Vissen en reptielen

4.5.1 Inventarisatie

In de omgeving van het plangebied ontbreken beken, sloten of andere mogelijke leefgebieden van vissen. Aanwezigheid van vissen is daarom uitgesloten. Vaassen ligt tegen de oostrand van de Veluwe. Hier komen onder andere de reptielensoorten hazelworm, levendbarende hagedis, zandhagedis, adder, gladde slang en ringslang voor. Het plangebied ligt centraal in de bebouwde kom van Vaassen en sluit niet aan op leefgebieden van reptielen. Geschikt leefgebied voor reptielen ontbreekt aangezien de omgeving bestaat uit gazon, verharding, tuinen en bebouwing. Aanwezigheid van reptielen is daarom uitgesloten.

4.5.2 Conclusie en advies

Aanwezigheid van en effecten op vissen en reptielen zijn uitgesloten. Geschikt leefgebied voor reptielen en vissen ontbreekt dus effecten op deze soorten zijn op voorhand niet aan de orde. Er zijn geen vervolgacties nodig ten aanzien van vissen en reptielen.

4.6 Ongewervelden

4.6.1 Inventarisatie

Vanuit de omgeving zijn waarnemingen bekend van de nationaal beschermde bosparelmoervlinder, grote vos, grote weerschijnvlinder en sleedoornpage. Ook de Europees beschermde keversoort vliegend hert komt in de Veluwe bossen voor. Op basis van expert judgement worden geen andere beschermde ongewervelden in de omgeving verwacht.

Gezien het ontbreken van waardplanten en geschikte biotopen is uitgesloten dat het plangebied onderdeel is van de functionele leefomgeving van beschermde ongewervelden. De bebouwing en directe omgeving zijn geen potentieel leefgebied. Er zijn geen vervolgacties nodig ten aanzien van beschermde vlinders, kevers, libellen en andere ongewervelden.

4.6.2 Conclusie en advies

Aanwezigheid van en effecten op beschermde ongewervelden zijn uitgesloten. Er zijn geen vervolgacties nodig ten aanzien van beschermde ongewervelden.

4.7 Vaatplanten

4.7.1 Inventarisatie

Vanuit de NDFF en andere verspreidingsgegevens zijn de afgelopen 5 jaar geen waarnemingen van beschermde vaatplanten uit de bebouwde kom van Vaassen bekend. Aan de zuidkant en in de Veluwerand zijn een aantal waarnemingen van het rood peperboompje gedaan, maar deze soort komt niet in woonwijken voor. Het plangebied bestaat uit woningen en tuinen. Tijdens het veldbezoek zijn uitsluitend algemene en gecultiveerde soorten aangetroffen in het plangebied. Op basis van de biotische en abiotische omstandigheden is aanwezigheid van wilde exemplaren van beschermde plantensoorten redelijkerwijs uitgesloten.

4.7.2 Conclusie en advies

Binnen het plangebied zijn geen beschermde of bijzondere plantensoorten aangetroffen. Geschikte omstandigheden voor bijzondere vegetatie ontbreken. Aanwezigheid en effecten op beschermde planten zijn uitgesloten, nader onderzoek is niet nodig. Bovendien zijn op voorhand gezien de aard van de werkzaamheden geen effecten op beschermde plantensoorten te verwachten.

4.8 Samenvatting bevindingen

Een samenvatting van de bevindingen per soortgroep is terug te vinden in onderstaande tabel 4.1. Hierin staat aangegeven of de voorgenomen werkzaamheden kunnen leiden tot effecten op beschermde soorten en zo ja, welke consequenties dit heeft. Daarnaast geldt voor alle in het wild levende dieren en planten de zorgplicht.

Tabel 4.1 Overzicht van de bevindingen cluster 108.020 te Vaassen

Soortbescherming	Aanwezig	Effect	Overtreding Wnb	Nader onderzoek	Vervolgacties
Vogels - jaarrond beschermde nesten	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Ja, tenzij verstoring en/of vernieling van nestplaatsen voorkomen kan worden	Vervolgonderzoek naar nestplaatsen huismus, tenzij mogelijke nestlocaties en geen verstoring tijdens broedseizoen of vorstperioden. Indien aangetroffen, ontheffing aanvragen of indien mogelijk werken volgens gedragscode
Vogels - categorie 5 en overige broedvogels	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Broedvogelcheck indien uitvoering tijdens broedseizoen	Werken buiten broedseizoen, broedvogelcheck of preventieve maatregelen indien uitvoering tijdens broedseizoen (globaal maart t/m augustus). Broedgevallen zijn altijd beschermd
Vleermuizen - verblijfplaatsen	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Ja	Vervolgonderzoek zomer-, kraam- en paarverblijven dwergvleermuizen, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis
Vleermuizen - foerageergebied	Mogelijk	Geen*	Nee*	Nee	* = Voorkom lichtverstoring door uitstraling verlichting richting bomen te voorkomen
Vleermuizen - vliegroutes	Bomenrij Kwartelweg	Geen*	Nee*	Nee	* = Voorkom lichtverstoring door uitstraling verlichting richting bomen te voorkomen
Overige zoogdieren - beschermd	Mogelijk	Geen	Nee	Nee	Geen effecten op beschermde gebiedsfuncties steenmarter en eekhoorn dus geen vervolgacties nodig
Overige beschermde soorten	Nee	Geen	Nee	Nee	Geen
Overige soorten - vrijgesteld of niet beschermd	Mogelijk	Mogelijk	Nee, wel zorgplicht	Nee	Zorgplicht

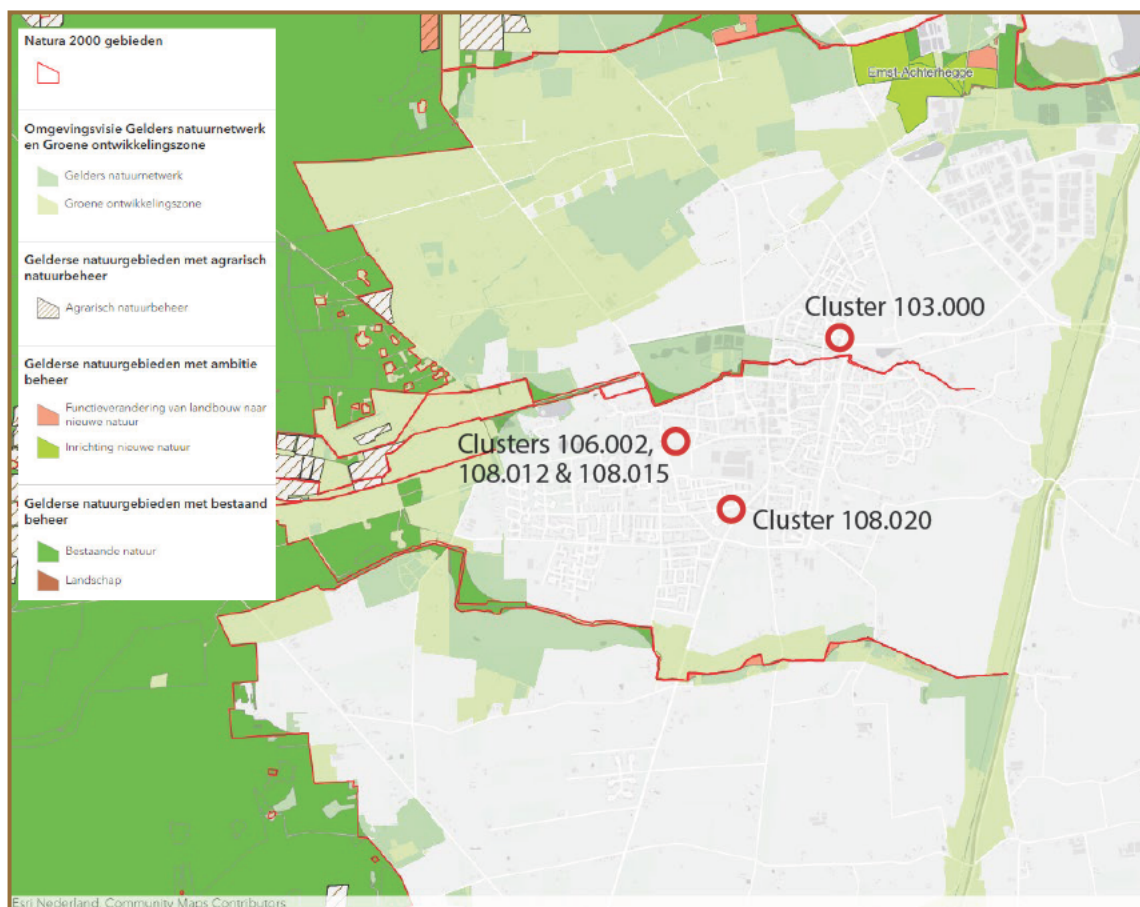

5 Gebiedsbescherming en houtopstanden

Bij het onderdeel 'gebiedsbescherming' wordt de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden en een verkennende beoordeling van een mogelijk effect door de voorgenomen activiteiten op deze gebieden behandeld. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en provinciaal beschermde gebieden waaronder het Natuurnetwerk Nederland en weidevogelgebieden. Als er sprake is van een mogelijk negatief effect, dan zijn vervolgstappen zoals aanvullend onderzoek en mogelijk planaanpassing nodig.

5.1 Gelders Natuurnetwerk (GNN), Groene Ontwikkelingszone (GO) en andere planologisch beschermde natuurgebieden

De clusters liggen binnen de bebouwde kom van Vaassen, ruim buiten de begrenzing van het GNN, GO en andere provinciaal beschermde natuurgebieden (afbeelding 5.1). Gezien de aard en schaal van de ontwikkelingen zijn geen externe effecten te verwachten. Bovendien is het in de provincie Gelderland niet nodig om externe werking te toetsen én is er geen sprake van een bestemmingswijziging of functieverandering. Er zijn daarom geen vervolgacties nodig ten aanzien van provinciale planologische gebiedsbescherming.

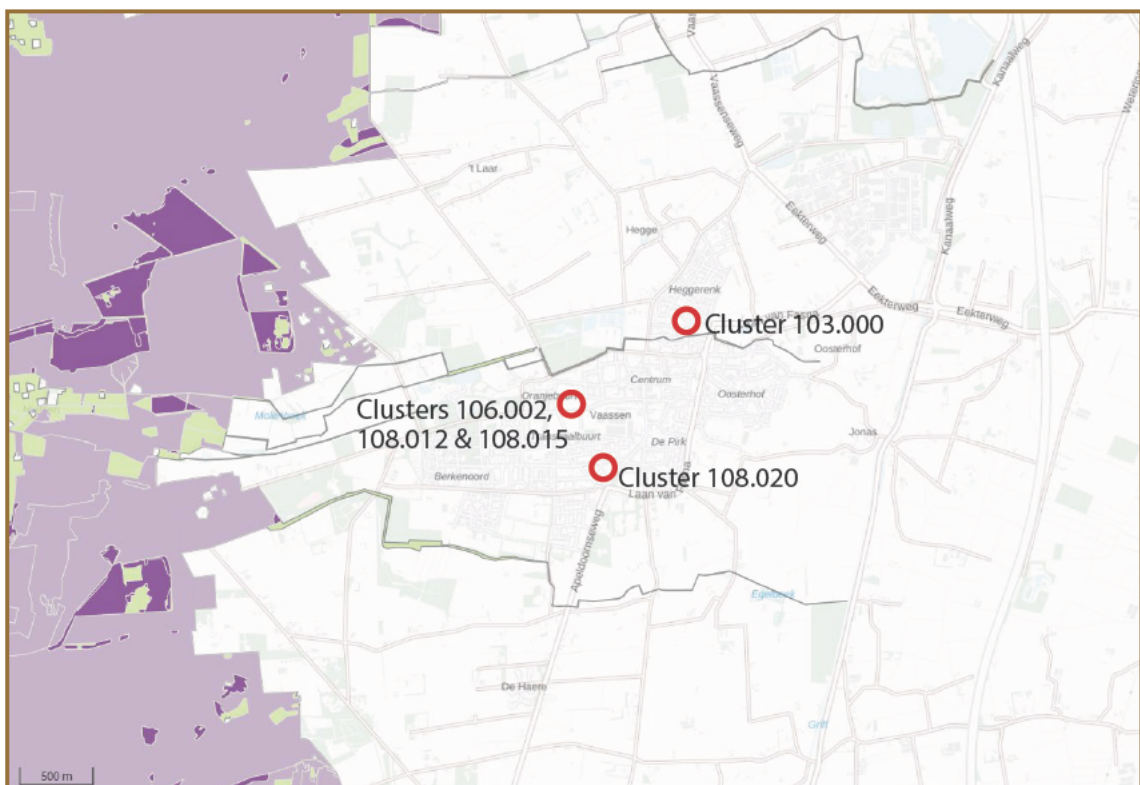

Afbeelding 5.1: Ligging van de plangebieden (rode cirkels) ten opzichte van natuurgebieden. Bron ondergrond: provincie Gelderland.

5.2 Natura 2000-gebieden

De plangebieden liggen buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden. De minimale afstand tot Natura 2000-gebied 'Veluwe' bedraagt voor clusters 103.000 ongeveer 10 meter (afbeelding 5.2). Hier stroomt een beek achterlangs die een uitloper van Natura 2000-gebied Veluwe is. Voor clusters 106.002, 108.012 en 108.015 bedraagt de afstand tot deze beek ongeveer 120 meter. Cluster 108.020 ligt op ongeveer 1300 meter van de Veluwe. Dit is ook de kortste afstand tot stikstofgevoelige relevante habitattypen. Andere Natura 2000-gebieden liggen op beduidend grotere afstand van de clusters. Gezien de voorgenomen activiteiten (verduurzaming bestaande woningen) en de ligging van de plangebieden in woonwijken omringd door bebouwing zijn directe negatieve effecten (geluid, licht, trillingen etc.) door de gewenste ontwikkelingen en het toekomstige gebruik van het projectgebied op aangewezen soorten van nabijgelegen Natura 2000-gebieden uitgesloten, met mogelijke uitzondering van tijdelijke effecten door stikstof.

Een tijdelijke toename van stikstofuitstoot tijdens de uitvoering is niet op voorhand uitgesloten. Mogelijk is een stikstofberekening uit te voeren in AERIUS nodig om te bepalen of er sprake is van een vergunningplicht ten aanzien van stikstof. In de toekomstige gebruiksfase is er juist sprake van een afname van uitstoot doordat de uitstoot van de woningen significant afneemt na verduurzaming. De beoordeling van het aspect stikstof is geen onderdeel van voorliggende quickscan.

Afbeelding 5.2: Ligging plangebieden (rode stip) tot Natura 2000-gebieden. De afstand tot het Natura 2000-gebied 'Veluwe' bedraagt voor clusters 103.000 enkele meters. De andere clusters liggen op grotere afstand. De kortste afstand tot stikstofgevoelige relevante habitattypen is ongeveer 1300 meter. Bron: Aeries Calculator, 2023.

5.3 Toets houtopstanden

Het kappen van bomen is geen onderdeel van de voorgenomen verduurzaming. Bovendien liggen de locaties binnen de bebouwde kom Wet natuurbescherming. Een Toets houtopstanden is daarom niet aan de orde.

6 Conclusies en aanbevelingen

Vanuit de resultaten van de onderdelen 'soortenbescherming' en 'gebiedsbescherming' worden conclusies getrokken. Aan de hand van deze conclusies worden aanbevelingen gedaan. Dit kan wijziging van de plannen en/of nader(e) onderzoek(en) inhouden.

6.1 Overzicht van de bevindingen clusters 103.000, 106.002, 108.012, 108.015 en 108.020 te Vaassen

Soortbescherming	Aanwezig	Effect	Overtreding Wnb	Nader onderzoek	Vervolgacties
Vogels - jaarrond beschermde nesten	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Ja, tenzij verstoring en/of vernieling van nestplaatsen voorkomen kan worden	103.000, 106.002, 108.012 en 108.015: Vervolgonderzoek naar nestplaatsen huismus en gierzwaluw, tenzij mogelijke nestlocaties en geen verstoring tijdens broedseizoen of vorstperioden. Indien aangetroffen, ontheffing aanvragen of indien mogelijk werken volgens gedragscode 108.020: alleen huismus, ongeschikt voor gierzwaluw
Vogels - categorie 5 en overige broedvogels	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Broedvogelcheck indien uitvoering tijdens broedseizoen	Werken buiten broedseizoen, broedvogelcheck of preventieve maatregelen indien uitvoering tijdens broedseizoen (globaal maart t/m augustus). Broedgevallen zijn altijd beschermd
Vleermuizen - verblijfplaatsen	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Ja	Vervolgonderzoek zomer-, kraam- en paarverblijven dwergvleermuizen, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis
Vleermuizen - foerageergebied	Mogelijk	Geen*	Nee*	Nee	* = Voorkom lichtverstoring door uitstraling verlichting richting bomen en naastgelegen gebouwen te voorkomen
Vleermuizen - vliegroutes	Geen	Geen*	Nee*	Nee	* = Voorkom lichtverstoring door uitstraling verlichting richting bomen te voorkomen
Overige zoogdieren - beschermd	Nee	Geen	Nee	Nee	Geen
Overige beschermde soorten	Nee	Geen	Nee	Nee	Geen
Overige soorten - vrijgesteld of niet beschermd	Mogelijk	Mogelijk	Nee, wel zorgplicht	Nee	Zorgplicht

Gebiedsbescherming	Aanwezig	Effect	Vergunning nodig	Nader onderzoek	Vervolgacties
Natuurnetwerk Nederland	Nee	Nee	Nee	Nee	Geen
Natura 2000 m.u.v. stikstof	Nee	Nee	Nee	Nee	Geen
Natura 2000 - stikstof	n.v.t.	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Stikstofberekening nodig (stand van zaken 1 mei 2023)

Houtopstanden	Aanwezig	Effect	Vergunning nodig	Meldingsplicht	Vervolgacties
Beschermde houtopstand Wnb	Nee	Nee	Nee	N.v.t.	Geen

6.2 Conclusies en aanbevelingen

6.2.1 Soortenbescherming

Vogels

- Alle woningen van clusters 103.000, 106.002, 108.012 en 108.015 zijn geschikt als nestplaats voor huismus en gierzwaluw. Nader onderzoek is nodig om te bepalen of werken volgens de gedragscode of een ontheffing nodig is, tenzij op voorhand is uitgesloten dat de werkzaamheden leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van huismus en gierzwaluw. De bebouwing in clusters 108.020 is wél geschikt voor huismus, maar nesten van gierzwaluw zijn hier uitgesloten.
- Voorkom aantasting of verstoring van bezette nesten van algemene broedvogels in bebouwing, tuinen en andere groenstructuren binnen invloedssfeer van de werkzaamheden tijdens het broedseizoen. Laat bij twijfel altijd een broedvogelcheck uitvoeren. In de periode maart t/m augustus is de kans op broedgevallen het grootst, maar met name duiven kunnen tot ver buiten deze periode broeden.

Vleermuizen

- Alle onderzochte gebouwen zijn geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten. De voorgenomen werkzaamheden kunnen leiden tot negatieve effecten op vaste, jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen en daarmee overtreding van de Wnb. Aanvullend soortgericht onderzoek is noodzakelijk om vast te stellen of een ontheffing of werken volgens de gedragscode noodzakelijk zijn.
- Voorkom lichtverstoring. Werk bij voorkeur uitsluitend tussen zonsopkomst en zonsondergang. Wanneer het onvermijdelijk is om verlichting toe te passen voorkom dan het beschijnen van bomen en nabijgelegen woningen en beperk de verlichtingshoogte tot maximaal 3 meter.

Overige zoogdieren

- Binnen de onderzochte clusters kunnen de beschermde steenmarter en eekhoorn voorkomen. Verblijfplaatsen of overige beschermde gebiedsfuncties zoals essentieel foerageergebied van deze soorten ontbreken echter binnen het plangebied. Er zijn geen vervolgacties, zoals aanvullend onderzoek of een ontheffingsaanvraag, nodig ten aanzien van beschermde grondgebonden zoogdieren.
- Aanwezigheid van overige beschermde grondgebonden zoogdieren is uitgesloten. Wel kunnen enkele algemene kleine soorten voorkomen in het plangebied zoals huismuis, huisspitsmuis en veldmuis. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling en is geen nader onderzoek nodig. Wel is de zorgplicht van toepassing.

Amfibieën

- Effecten op beschermde amfibieën zijn uitgesloten. Wel is de zorgplicht van toepassing voor de algemene amfibieën die binnen het plangebied (voornamelijk in de tuinen) kunnen voorkomen. Houdt hier rekening mee door tijdens de uitvoeringsfase aanwezige dieren de kans te geven om te vluchten naar terreindelen waar geen ingrepen plaatsvinden.

Overige soortgroepen

- Voor wat betreft overige soortgroepen (vissen, reptielen, ongewervelden en flora) is aanwezigheid binnen het plangebied uitgesloten. Er zijn geen vervolgacties nodig ten aanzien van beschermde soorten uit overige soortgroepen. Houd wel rekening met de algemene zorgplicht die geldt voor alle dieren, beschermd of niet.

Ten aanzien van zorgplicht en calamiteiten

- Ten aanzien van alle flora en fauna (beschermde of niet beschermde) geldt de 'Algemene zorgplicht', artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Dit geldt met name voor algemene soorten zoogdieren en amfibieën, waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. Deze provinciale vrijstelling houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden en dat er 'met zorg voor de natuur' gewerkt dient te worden.
- Als er tijdens de werkzaamheden toch beschermde soorten worden aangetroffen waarvoor geen aanvullend onderzoek is uitgevoerd of ontheffing is verkregen, dan dient het werk tijdelijk te worden stilgelegd en contact te worden opgenomen met een ecooloog. Overleg met de deskundige en bevoegd gezag moet in dat geval duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

6.2.2 Gebiedsbescherming

- De locaties liggen buiten de begrenzing van GNN, GO of andere provinciaal beschermde natuurgebieden. Gezien de aard en schaal van de ontwikkelingen zijn geen externe effecten te verwachten en is het dus niet nodig om aan effecten door externe werking te toetsen.
- De ontwikkelingen voortvloeiend uit het voornemen leiden gezien de aard en schaal van het project en de afstand van het plangebied tot Natura 2000-gebieden niet tot effecten op doelstellingen of kernkwaliteiten van beschermde natuurgebieden, met mogelijke uitzondering van effecten door stikstof tijdens de uitvoeringsfase. Mogelijk is een stikstofberekening nodig. Voer in dat geval een berekening uit met behulp van Aeries Calculator om te bepalen of er sprake is van vergunningplicht ten aanzien van het aspect stikstof.

6.2.3 Houtopstanden

- Er worden geen (delen van) houtopstanden gekapt en de locaties liggen bovendien binnen de begrenzing van de bebouwde kom Wet natuurbescherming. Er zijn geen vervolgacties nodig ten aanzien van door de Wnb beschermde houtopstanden.

Bijlage 1 Samenvatting wettelijk kader

Bij een ecologische quickscan wordt de ingreep door ons getoetst aan de huidige natuurwetgeving de Wet natuurbescherming. In deze bijlage vindt u een korte samenvatting van deze wetgeving.

1. Wet natuurbescherming in het kort

De Wet natuurbescherming (Wnb) is de huidige wetgeving in de Nederlandse wet die bescherming van natuurgebieden reguleert. De wet is in 2017 ingevoerd als samenvoeging van de daarvoor geldende natuurwetten: de Flora- en Faunawet voor dier- en plantensoorten, de Natuurbeschermingswet voor natuurgebieden en landschappen, en de Boswet voor bos- en houtopstanden. Deze wetten zijn samengevoegd om de wetgeving omtrent natuurbescherming duidelijker en overzichtelijker te maken. De nieuwe Wet natuurbescherming regelt zowel de bescherming van natuurgebieden als dat van individuele soorten en bijbehorende habitats.

1.1 Algemene Zorgplicht

Onder de algemene bepalingen (hoofdstuk 1) van de Wnb wordt de algemene zorgplicht uitgewerkt. In deze zorgplicht is bepaald dat iedereen zorg draagt voor natuurgebieden, planten, en dieren.

Artikel 1.11 lid 2 van de Wnb luidt als volgt:

De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:

- a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
- b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

1.2 Soortenbescherming

De soortenbescherming bestaat uit drie beschermingsregimes met ieder hun eigen beschermde soortenlijsten en verbodsbepalingen:

- De Vogelrichtlijnsoorten (VR) (Art. 3.1-3.4)
- De Habitatrichtlijnsoorten (HR) (Art. 3.5-3.9)
- Overige soorten (Art 3.10-3.11)

Per beschermingsregime is vastgesteld aan welke voorwaarden voldaan moet worden om ontheffing of vrijstelling verleend te krijgen door het bevoegd gezag (de provincie). Een tabel met een samenvatting van de geldende verbodsbepalingen is op de volgende pagina opgenomen (tabel 1.1).

De beschermde soorten uit de Vogelrichtlijn (VR) en Habitatrichtlijn (HR) zijn vastgesteld door de EU. Voor de soorten uit de derde categorie geldt dat provincies de vrijheid hebben om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid.

Tabel 1.1: Samenvatting verbodsbepalingen soortenbescherming Wet natuurbescherming

Paragraaf	Artikel	Lid	Verbodsbepaling
§ 3.1: Beschermsregime Vogelrichtlijn	3.1	1	Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
		2*	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
		3	Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
		4	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
		5	Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
§ 3.2: Beschermsregime soorten Habitatrichtlijn	3.5	1	Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
		2	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren
		3	Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
		4	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
		5	Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
§ 3.3: Beschermsregime andere soorten	3.10	1	Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden: a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen; b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
* Het wegnemen van nesten is toegestaan MITS het buiten het broedseizoen en niet behorend tot een soort met een jaarrond beschermd nest.			

1.3 Gebiedsbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) regelt de bescherming van de door de EU aangewezen beschermde gebieden genaamd Natura 2000-gebieden. Natura 2000-gebieden zijn opgedeeld in Vogelrichtlijn-gebieden en Habitatrichtlijn-gebieden. Alle activiteiten die een mogelijk negatief effect kunnen hebben op Natura 2000-gebieden zijn verboden, mits een vergunning is uitgegeven na het uitvoeren van een Habitattoets. Uit deze Habitattoets moet zijn gebleken dat door de geplande activiteiten geen natuurlijke kenmerken van het gebied worden aangetast. Daarnaast moet hieruit zijn gebleken dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en geen verstoring van soorten optreedt. Een vergunning wordt afgegeven door de betreffende provincie.

Bovendien verordent de wet de provincies om natuur aan te wijzen met bijzondere natuurlijke of landschappelijke waarde onder het Natuurnetwerk Nederland (NNN, in de wet Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genaamd). De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Zij wijzen in hun structuurvisie of verordening de gebieden aan die onder het NNN vallen. In of in de nabijheid van een NNN-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële) waarden en kenmerken van het NNN-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd.

